

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ΄ ΤΕΥΧΟΣ 54^ο ΙΟΥΛΙΟΣ 2011

Το Ξηροκάμπι
Περίοδος Α΄ 1966-1977

Η ΦΑΡΙΣ
Περίοδος Β΄ 1979-1981
Περίοδος Γ΄ 1992-2001
Περίοδος Δ΄ 2002-

Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου Αποφοίτων Σχολείων Φάριδος

Έδρα: Ξηροκάμπι Φάριδος, Λακωνία

Συντακτική επιτροπή: Γεώργ. Θ. Καλκάνης, Θεόδ. Σ. Κατσουλάκος, Παναγ. Η. Κομνηνός
Επιμελητής έκδοσης: Θεόδ. Σ. Κατσουλάκος,

Συρακουσών 101, Λαμπρινή, Αθήνα, τηλ. 210 2515864

Ταμίας: Ιωάννης Παν. Κονίδης, Ξηροκάμπι, τηλ.: 27310 35029

Περιεχόμενα :

Κωνσταντίνου Α. Μιχαλακάκου (Κωτσάρα), Βασιλική – Ίλαρχος Τηλέμαχος Βρεττάκος – Χωριό Γοράνοι	3
Ευαγγέλου Α. Κοκκορού, Σικάγο γίναμε!.....	5
Παναγιώτη Η. Κομνηνού, Είναι λάθος. Είναι και άδικο (Η κατάργηση του Λυκείου Ξηροκαμπίου).	6
Γεωργίας Θ. Τάρταρη, Το μονοπάτι Ξηροκαμπίου – Γόλας.....	8
Σ.Ι.Π. (Ποταμίτη), Τα λιοτρίβια της Ποταμιάς.....	9
Γεωργίας Πολίτη – Αποστολάκου, Τα πηγάδια στα Καμίνια.....	10
Παναγιώτη Κ. Κούρταλη, Η χαράδρα του Ανακώλου σε περιγραφή του Νίκου Ι.Ροζάκου. Ένα δημοσίευμα του 1932.....	11
Γεωργίου Β. Κριτσιμηλιού, Οι βρύσες των Γοράνων.....	14
Παναγιώτας Λαμπριανάκου – Βορβή, Η καμπάνα.....	15
Γεωργίου Δ. Νικολακάκου, Η οικογένεια Νικολακάκου.....	16
Δημητρίου Γ. Αάσκαρι, Και ουδέν μένει;	17
Μίμη Π. Φραγκή (Sarnia Ontario, Canada), Τον παλιό εκείνο τον καιρό.....	18
Δημητρίου Γ. Πρέβα, Ο δραγάτης.....	20
Πολιτιστικού Συλλόγου Ξηροκαμπίου, Κάλεσμα στον Ταΰγετο	21
Ιωάννη Γ. Παρηγόρη, Δημιουργικά παιχνίδια χαράς.....	25
Μίμη Σ. Κουμουτσίδη, Αρχαία ελληνικά ονόματα.....	26
Ιωάννη Γ. Παρηγόρη, Ομαδική ανάλυση και ψυχοθεραπεία.....	27
Ντιάνας Θ. Τάρταρη, Γατάκι.....	28
Πανωραίας Α. Νικολακάκου, Οι βρύσες της Λιαντίνας.....	29
Νίκου Π. Σταρόγιαννη, Ηλία Γ. Αποστολάκου, Σύμμικτα.....	29
Χρήστου Η. Καρκαμπάση – Στυλιανού Π. Αρμπούζη, Desiderata.....	30
Κυριάκου Μ. Κωτσάκη, Ο Απόλλων Ξηροκαμπίου ξανά στην Α΄ κατηγορία Λακωνίας.....	31
Συνδρομές.....	32
Γ.Κ.Μ., Δ.Θ.Κ., Η.Γ.Μ., Η.Γ.Α., Σ.Δ.Σ., Δ.Π.Κ., Α.Δ.Β, Ε.Δ.Α., Της αγοράς.....	33
Γεωργίας Θ. Τάρταρη, Πένθη – Ντιάνα Τάρταρη – Φραγκή (1949-2011).....	35
Θεοδώρα Σ. Κατσουλάκου, Πένθη – Ηλίας Π. Ματθαίος (1958-2011).....	37
Βιβής Ξ. Κωτσιοτοπούλου, Τα νέα μας.....	38

Εξώφυλλο: Ο Αη-Γιώργης των Γοράνων (φωτ. Μίμη Σ. Κουμουτσίδη)

Κωνσταντίνου Α. Μιχαλακάκου (Κωτσάρα)

Βασιλική – Ίλαρχος Τηλέμαχος Βρεττάκος – Χωριό Γοράνοι

Ο Κωνσταντίνος Α. Μιχαλακάκος υπήρξε ηγετικό στέλεχος του ΕΑΜ της περιοχής μας και διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στα γεγονότα της εποχής εκείνης. Βλ. το σχετικό βιογραφικό σημείωμα, Μιχάλη Γ. Γραμματικάκη, Πένθη: Κωνσταντίνος Α. Μιχαλακάκος (1908-2003), Η Φάρις 36(2004)28-30. Άφησε χειρόγραφες σημειώσεις, οι οποίες δεν έχουν δημοσιευτεί, για διάφορα γεγονότα, στα οποία ο ίδιος συμμετείχε. Αντίγραφο αυτών βρίσκεται και στο αρχείο του περιοδικού. Στο παρόν τεύχος δημοσιεύουμε αυτούσια όσα κατέγραψε για τα γεγονότα της Βασιλικής.

Τέλος Ιουλίου – αρχές Αυγούστου 1943 η εαμική επιτροπή του παραρτήματος Ξηροκαμπίου (περιελάμβανε δέκα εαμικές επιτροπές των γύρω χωριών) πληροφορήθηκε ότι ο ίλαρχος Τηλέμαχος Βρεττάκος ανέβηκε με αρκετούς στη Βασιλική (τοποθεσία στο νότιο Ταΰγετο) με σκοπό δημιουργία στρατοπέδου αντάρτικου – Ε.Σ. για να κτυπήσει και διαλύσει το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, περιμένοντας ρίψεις όπλων από τους Εγγλέζους, και επί πλέον πληροφορηθήκαμε ότι η εαμική επιτροπή του χωριού Γοράνοι μαζί με όλους τους κατοίκους του χωριού προσεχώρησαν στο Βρεττάκο.

Η επιτροπή του παραρτήματος ειδοποίησε τις εαμικές επιτροπές όλων των γύρω χωριών να ληφθούν μέτρα προς παρεμπόδιση τροφοδοσίας και προμήθειας όπλων προς το στρατόπεδο Βρεττάκου, θέτοντας σε κίνηση και τις ένοπλες ομάδες όπου υπήρχαν. Και δεύτερο, αποφάσισε να μεταβεί ο υποφαινόμενος (Κωτσάρας) μαζί με τον Πέτρο Σταθάκο, μέλος της επιτροπής, στους Γοράνους να δουν και να εξετάσουν τι γίνεται εκεί.

Στις 2 Αυγούστου 1943 ξεκινήσαμε για το χωριό Γοράνοι. Απ' έξω από το χωριό συναντήσαμε ένοπλο περίπολο από Γορανίτες. Δεν μας μίλησαν ούτε μας εμπόδισαν και εμείς προχωρήσαμε, ακολουθώντας μας η περίπολος. Φθάσαμε στην πλατεία του χωριού, όπου ήταν ο δάσκαλος Γεώργιος Δούκας (γραμματέας του ΕΑΜ μέχρι τότε) και πλήθος κόσμου. Χαιρετήσαμε και ρώτησα το Δούκα: Τι γίνεται, Γιώργο, τι συμβαίνει;

Απάντηση του Δούκα: Άκουσε, Κώστα. Εμείς είμαστε υπέρ μιας δημοκρατίας τύπου Αμερικής, γι' αυτό όλοι οι χωριανοί ενταχθήκαμε με το Βρεττάκο στη Βασιλική. Δεν μπορεί να 'ρχεται από το ΕΑΜ ο κομμουνιστής Λαδονικολής να μας καθοδηγεί (Λαδονικολής – μέλος επιτροπής ΕΑΜ). Κατά σύμπτωση εκείνη τη στιγμή μια περίπολος έφερε δύο άνδρες. Ρωτάει ο Δούκας οργισμένα: Ποιοι είναι αυτοί; Από πού είναι; Από τα Ανώγεια, απαντούν. Τον Κωτσάρα τον ξέρετε; Ναι, τον ξέρουμε. Πάρτε τους μέσα, διατάζει ο Δούκας. Κατάσκοποι του Κωτσάρα. Παρ' ότι αυτοί διαμαρτύροντο ότι ήρθαν για ν' αγοράσουν γίδια. Και στράφηκε προς εμένα κι είπε: Και σεις κρατούμενοι θα 'σαστε. Και δεν θα απομακρυνθείτε από το χωριό γιατί είναι ζωσμένο με περιπόλους. Κι έτσι παραμείναμε στο χωριό, που μας πήρε στο σπίτι του ο Παπαστράτης Πάνος (Μαύρος), όπου διανυκτερεύσαμε.

Την άλλη μέρα το πρωί βγήκαμε στην πλατεία, όπου υπήρχε ασυνήθιστη κίνηση από κατοίκους. Ρώτησα το Δούκα: Τι αποφασίσατε, Γιώργο; Δεν έχω να σας πω τίποτε. Ό,τι σας είπα χτες. Παραμένουμε πιστοί στο Βρεττάκο. Μπορείτε να φύγετε. Πήραμε δρόμο κι όπου φύγει φύγει ώσπου να βγούμε έξω από τα όρια το χωριού γιατί υπήρχε κίνδυνος ζωής. Κι ο φόβος μας αυτός δεν ήταν εκτός πραγματικότητας, αν λάβουμε υπ' όψη μας την επιστολή που έστειλε ο Βρεττάκος στο Δούκα, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Εθνικό Κήρυκα από τον Α. Μπουλούκο στις 8/3/1961.

Στις 2/8/43 ο Βρεττάκος απαντάει στο δάσκαλο Δούκα: Κύριε Δούκα, το ανόσιο συγκρότημα του ΕΑΜ, του οποίου η τακτική (;) μέχρι σήμερα δράσις σας είναι γνωστή, ανήκει πλέον στο παρελθόν ως μια μελανή σελίδα της ιστορίας του τόπου μας. Ό,τι απομένει ακόμη δεν αποτελεί παρά μίαν σπείρα εγκληματιών κατά της πατρίδος, την οποίαν έχομε καθήκον το συντομότερον να την οδηγήσομεν προ του στρατοδικείου. Τεθείτε επί τα ίχνη των. Συλλάβετέ τους και οδηγήσετέ τους εις τας θέσεις μας.

Οι κάτοικοι της γύρω περιοχής ήταν ανίστατοι από τις πράξεις του Βρεττάκου Τηλέμαχου, γιατί, αν δεν γινόταν συμφιλίωση, θα επήρχετο σύγκρουση. Γι' αυτό στα χωριά Άρνα και Σπαρτιά συνεστήθη επιτροπή για να μεσολαβήσει προς συμφιλίωση. Μέλη της επιτροπής ήταν: Παν. Παπούλιας – ιερέας Άρνας, Χρ. Ζερβούλιας – ιερέας Σπαρτιάς, Χρ. Κοκκορός – γιατρός, Γρηγ. Τριτάκης – δάσκαλος Άρνας, Παν. Νικολακάκος – δάσκαλος Σπαρτιάς, Παν. Ατσαβές – εφ. ανθλγός από Σπαρτιά κάτοικος Ξηροκαμπίου, Ευστρ. Αθανασάκος – εφ. υπλγός από Άρνα και Ντίνος Τσαμασίρος από Άρνα. Τη σύσταση αυτής της επιτροπής μου τη γνώρισε το μέλος αυτής Παν. Ατσαβές, συγχωριανός μου, που με επισκέφτηκε στο γραφείο του γεωργικού συνεταιρισμού, του οποίου ήμουν πρόεδρος. Μου τόνισε τον κίνδυνο σύγκρουσης και με παρακάλεσε να πάρω μέρος στη συγκέντρωση, που θα γίνει στο κοινοτικό γραφείο, όπου θα βρίσκονται εκπρόσωποι οργανώσεων ΕΟΒ, ΕΑΜ και προσωπικότητες.

Παρόντες στη συγκέντρωση από την ΕΟΒ (που εκείνη τη στιγμή τη γνωρίσαμε) ήταν ο Νίκος Αλικάκος, Τάκης Ξανθάκος, Παναγιώτης Ματθαίος και δύο άλλοι (δεν θυμάμαι ποιοι). Από το ΕΑΜ ο Γεώργιος Προκοπίδης, ο υποφαινόμενος με διπλή ιδιότητα και προσωπικότητα, ο Γιάννης Φραγκής και ο Θόδωρος Σωμής, μέλος του συνεταιρισμού.

Ο Ατσαβές ανέλυσε την κατάσταση πώς έχει και, αν δεν επέλθει συμφιλίωση – ενότητα, η σύγκρουση είναι αναπόφευκτη. Οι ΕΟΒβίτες συμφώνησαν με τον όρο να βγάζουν και αυτοί περίπολο για εξυπηρέτηση των Βρετανών.

Οι ΕΑΜίτες τους είπαν: Ώστε θέλετε να οπλιστείτε για να μας κτυπήσετε και να μας διαλύσετε, πράγμα που επιδιώκουν ΕΟΒ, ΕΣ – Βρεττάκος, αντί να βοηθείτε την επιτροπή που επιδιώκει συνάντηση με το Βρεττάκο για συνεργασία και συμφιλίωση; Γι' αυτό σας λέμε να διαλυθείτε, να πάτε σπίτια και να κάτσετε ήσυχα. Και σεις, αγαπητέ Παναγιώτη Ατσαβέ, συνεχίστε την προσπάθεια της επιτροπής και να μας ενημερώνεις.

Η κατάσταση παρέμεινε εκρηκτική και το χωριό Γοράνοι απομονωμένο από τα άλλα χωριά και συνδέετο μόνο με τη Βασιλική. Στις 12/8/43 επέστρεψε στο

Ξηροκάμπι ο Παναγιώτης Ατσαβές και ενημέρωσε την εαμική επιτροπή ότι κάθε προσπάθεια της επιτροπής συμφιλίωσης απέτυχε γιατί δεν τη δέχτηκε προς συνάντηση ο Βρεττάκος. Κατά πληροφορίες μας, λέει ο Ατσαβές, ότι εξέδωσε διαταγή άμυνας για τη διατήρηση της τοποθεσίας Βασιλική. Οπότε, συνέχισε ο Παναγιώτης, η σύγκρουση είναι αναπόφευκτη. Και πράγματι η σύγκρουση επήλθε και το στρατόπεδο της Βασιλικής διελύθη. Ο μεν Βρεττάκος κατέφυγε στο βόρειο Ταύγετο όπου υπήρχε ο ΕΣ (Ελληνικός Στρατός), οι δε υπόλοιποι διεσκορπίστηκαν. Οι Γορανίτες έμειναν κλεισμένοι στο χωριό τους, κλεισμένοι πιστεύοντας ότι υπήρχε κίνδυνος από τους κατοίκους της γύρω περιοχής. Αυτό ήταν συμπεράσματά τους από τη θέση τους που είχαν ενταχτεί στο Βρεττάκο και ιδιαίτερα από το φόβο του αρχηγού Γιώργου Δούκα. Ο αυτοεγκλεισμός ανθρώπων και ζώων εντός του χωριού τους συνέχιζετο. Οπότε στείλανε αντιπροσωπεία στην εαμική επιτροπή της περιοχής για να αποστείλει μέλος της επιτροπής και μαζί του να είναι ο Δώρος Βασταρδής, όρο που έθεσε ο Γεώργιος Δούκας γιατί ήταν κουμπάρος του.

Πραγματικά την άλλη μέρα ο Κωτσάρας, μέλος της επιτροπής, κι ο Δώρος Βασταρδής πήγαμε στους Γοράνους. Εκεί στην πλατεία μπροστά σ' ένα καφενείο ήταν μαζεμένοι αρκετοί Γορανίτες. Μας υποδέχτηκαν και άρχισε η συζήτηση γύρω από συμβάντα. Ομολόγησαν ότι έκαναν λάθος κι ότι θα βοηθήσουν τον εαμικό αγώνα και θα φτιάξουν και οργάνωση. Ο Γεώργιος Δούκας ο δάσκαλος, που αυτός παρέσυρε τους Γορανίτες, έκφρασε φόβο από τους εαμίτες και ιδιαίτερα από την οργάνωση του χωριού Άρνα. Τους διαβεβαίωσαμε ότι κανένας φόβος δεν υπάρχει και είστε ελεύθεροι να πάτε όπου θέλετε και σεις και τα ζώα σας. Εσύ, Γιώργο Δούκα, έλα να πάμε αύριο στην Άρνα για να βεβαιωθείς ότι τέτοιος φόβος δεν υπάρχει. Την επομένη πήγαμε και πείστηκε ότι τέτοιος φόβος δεν υπήρχε.

Ευαγγέλου Α. Κοκκορού

Σικάγο γίναμε!

Το Ξηροκάμπι δεν έχει πλέον να ζηλέψει τίποτα από την περίφημη αμερικανική μεγαλούπολη του Σικάγο! Την Τρίτη 1 Φεβρουαρίου έγινε ληστεία στα ΕΛΤΑ του χωριού. Γύρω στις 7.30 το πρωί δύο ένοπλοι κουκουλοφόροι, οπλισμένοι με καλάζνικοφ, έσπασαν την τζαμαρία του καταστήματος και εισέβαλαν στον χώρο. Ακινητοποιήσαν τους υπαλλήλους και απέσπασαν τον σάκο με τα χρήματα των αγροτικών συντάξεων, τον οποίο μόλις είχε φέρει η εταιρεία security. Στην συνέχεια τράπηκαν σε φυγή με κλεμμένο αυτοκίνητο προς άγνωστη κατεύθυνση. Η λεία τους υπολογίζεται σε 70.000 €

Παναγιώτη Η. Κοιμνηνού

Είναι λάθος. Είναι και άδικο. (Η κατάργηση του Λυκείου Ξηροκαμπίου)

Ξηροκάμπι .Ένα από τα κεφαλοχώρια της Λακωνίας. Σε απόσταση 15 χιλιομέτρων από τη Σπάρτη. Έδρα του 3ου σε έκταση και 6ου σε πληθυσμό εκ των 19 τ. Δήμων Λακωνίας ,που από 1/1/2011 συνενώθηκε στον ευρύτερο Δήμο Σπάρτης.

Το καταπράσινο χωριό, που για λόγους ιστορικούς, κοινωνικούς αλλά και χρήσιμης φραστικής αντίθεσης εξακολουθεί να πορεύεται εννοιολογικά με το παλιό ταπεινό τοπωνύμιο του «Ξερού Κάμπου» προς επιβεβαίωση και διατήρηση της τοπικής μνήμης των διαρκών αγώνων των κατοίκων του, που δημιούργησαν την εξαιρετική αυτή γεωλογική μετεξέλιξή του.

Γεωγραφικό, αγροτικό και εμπορικό κέντρο 13 χωριών, που όλα μαζί αριθμούν πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων. Σε απόσταση 3 χιλιομέτρων από το μεγάλο στρατόπεδο του ΚΕΕΜ. Με το δεύτερο από πλευράς δυνατοτήτων και μεγέθους σύγχρονο αθλητικό κέντρο σε ολόκληρη την Πελοπόννησο.

Πάνω στα όρια της σπουδαιότερης αρχαιολογικής ανακάλυψης των τελευταίων δεκαετιών, του κύριου ίσως μυκηναϊκού ανακτορικού κέντρου στη Λακεδαίμονα, με ευρήματα γραμμικής γραφής Β, τοιχογραφιών, οικιακών και στρατιωτικών αντικειμένων κ.ά. Ανακάλυψη, που μάλλον θα αλλάξει τον αρχαιολογικό και ιστορικό χάρτη της ευρύτερης περιοχής και ίσως και εκείνο της θέσης της μυκηναϊκής Σπάρτης.

Με ανοικτό υπαίθριο αμφιθέατρο 800 θέσεων. Κόμβος αρχαίων και σύγχρονων διαδρομών. Της προς τιμή του Καίσαρα ονομασθείσης Βασιλικής Οδού- από Σπάρτη προς το ύστερο επίγειό της την μεσσηνιακή Καρδαμύλη- που ικανό τμήμα της σώζεται ατόφιο μέχρι σήμερα, διερχόμενη από το υπάρχον, εγγύτατα του αμφιθεάτρου, μεγαλοπρεπές γεφύρι του 2^{ου} αιώνα π.Χ., το οποίο είναι γνωστό ως «Ελληνικό Γεφύρι» και θεωρείται το παλαιότερο εν χρήσει σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Της μεσαιωνικής οδού που αρχίζει από το αμφιθέατρο, της λαξεμμένης στα πέτρινα τοιχώματα του φαραγγιού του Ανακώλου. Ενός εκ των ωραιότερων βατών φαραγγιών κατά το περιοδικό TRAVELER του NATIONAL GEOGRAFIC, που οδηγεί στο ιστορικό κέντρο του Ταυγέτου, όπου αρχίζουν και καταλήγουν τα χνάρια πλείστων άλλων ορεινών διαδρομών.

Συνδετικός κρίκος στην αλυσίδα των τριγύρω καταπράσινων χωριών που τείνει να συνενωθεί οικιστικά με την Παλαιοπαναγιά, τα Ανώγεια και τα Καμίνια. Σε μικρή απόσταση από τα τέσσερα μεσαιωνικά μοναστήρια της Καταφυώτισσας, του Κούμπαρη, της Ζερμπίτσας και της Γόλας, όλα της Παναγίας. Με τους Έλληνες φιλοσόφους στον πρόναο εκείνου της ιστορικής Γόλας.

Με υψηλού επιπέδου πολιτισμό. Με δρώμενα ποιότητας μέσα και έξω από το αμφιθέατρο. Με μουσική ομάδα. Με χορευτικά συγκροτήματα παραδοσιακών χορών. Με πολιτιστικούς-μορφωτικούς συλλόγους. Με αδιάκοπη από το 1970 περίπου έκδοση του ιστορικού και λαογραφικού περιοδικού «Η ΦΑΡΙΣ» από τον «Σύλλογο Αποφοίτων Σχολείων Φάριδος».

Με το πρότυπο 8θέσιο Δημοτικό Σχολείο των 180 σήμερα παιδιών που στεγάζεται σε σύγχρονο κτιριακό συγκρότημα. Με γήπεδα ποδοσφαίρου, μπάσκετ, βόλλεϋ.

Με το Γυμνάσιο και το Λύκειο στο δωρικό πέτρινο κτίριο των δύο ορόφων με 10 αίθουσες, βοηθητικούς χώρους και γήπεδα μπάσκετ και βόλλεϋ. Που, σε συνέχεια των προ και μετά του '21 τοπικών σχολείων της Κάτω Ρίζας και του προπολεμικού Σχολαρχείου, λειτουργούν για πάνω από πενήντα χρόνια, χωρίς διακοπή.

Από τα παραπάνω σχολεία, που ιστορικά, πολιτισμικά αλλά και κοινωνικά έχουν άρρηκτα συνδεθεί με την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Φάριδος, έχουν αποφοιτήσει χιλιάδες νέοι και νέες. Από αυτούς, άλλοι παρέμειναν στα χωριά τους, άλλοι, και μάλιστα πάμπολλοι, προόδευσαν επαγγελματικά και επιστημονικά. Από αυτά τα σχολεία έχουν αποφοιτήσει ανώτατοι δικαστικοί, πυρηνικοί επιστήμονες, καθηγητές πανεπιστημίων, γιατροί, μηχανικοί, δικηγόροι, εκπαιδευτικοί κ.ά. Πριν από λίγα χρόνια τρεις ανώτατοι δικαστικοί λειτουργοί, που κατάγονταν από το Ξηροκάμπι, απόφοιτοι των σχολείων αυτών, υπηρετούσαν ταυτόχρονα οι δύο στον Άρειο Πάγο (Γ.Βολπής, Λ.Σακελλαριάδης) και ο τρίτος στο Συμβούλιο Επικρατείας (Β.Λεονταρίτης).

Είναι αυτονόητο λοιπόν σ' αυτόν τον τόπο με τις τόσες ιδιαιτερότητες η είδηση του σχεδιασμού κατάργησης του Λυκείου Ξηροκαμπίου να πέσει σαν βόμβα. Και έτσι πραγματικά έγινε. Εξέπληξε τους 5.000 κατοίκους. Ταρακούνησε την ιστορία και τις μελλοντικές προοπτικές του τόπου. Έγινε κτύπημα ψυχής. Και θλίψη για την «ασχήμια».

Είναι αλήθεια πως οι μαθητές του Λυκείου Ξηροκαμπίου έχουν μειωθεί στον αριθμό των 37. Όμως η μείωση αυτή δεν οφείλεται στην έλλειψη μαθητών των τάξεων του Λυκείου εκ της περιοχής του Δήμου Φάριδος, αλλά στην φυγή αρκετών δεκάδων εξ αυτών προς τα Λύκεια της Σπάρτης.

Με μια, κατά σοβαρές καταγγελίες, παράνομη διαδικασία, μαθητές του Λυκείου που μόνιμα κατοικούν στα χωριά του τ. Δήμου Φάριδος και θα έπρεπε, ως ο νόμος ορίζει, να φοιτούν στο Λύκειο Ξηροκαμπίου, βρέθηκαν σταδιακά μαθητές αντίστοιχων Λυκείων της Σπάρτης, με αποτέλεσμα την αριθμητική συρρίκνωση του Γυμνασίου και του Λυκείου Ξηροκαμπίου.

Αν δηλαδή το Λύκειο Ξηροκαμπίου δεν είχε «υπονομευτεί» κατά τον προαναφερθέντα τρόπο, σίγουρα δεν θα είχε πρόβλημα, πράγμα που κατ' αντιδιαστολή σημαίνει πως, αν από τη νέα σχολική περίοδο απαγορευτούν οι παράνομες μετεγγραφές, το Λύκειο θα ανακάμψει αριθμητικά λόγω των πολλών παιδιών που φοιτούν στο Γυμνάσιο και το Δημοτικό.

Ειδικότερα στη συγκεκριμένη περίπτωση του Λυκείου Ξηροκαμπίου υπάρχει τέτοια σχέση μεταξύ παράνομης μετεγγραφής μαθητών από τη μια και κατάργησης του Λυκείου από την άλλη, δηλαδή τέτοια σχέση αιτίου και αιτιατού, που κυριολεκτικά βοά, έτσι που ο εισηγητικός ισχυρισμός περί αδύναμου και στερούμενου προοπτικών σχολείου, να φαίνεται σίγουρα λαθεμένος, αν όχι σκόπιμος.

Αν η Υπουργός Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κ. Άννα Διαμαντοπούλου παραβλέψει τα όσα πιο πάνω αναφέρθηκαν περί των ιστορικών, πληθυσμιακών, αναπτυξιακών, πολιτισμικών κ.ά. δεδομένων και ιδιαιτεροτήτων του Ξηροκαμπίου και της ευρύτερης περιοχής του τ. Δήμου Φάριδος, τότε και χωρίς υπερβολή τούτο θα σημαίνει πλήγμα και ηχηρή προσβολή των αντοχών και προοπτικών των 5.000 και

άνω μόνιμα διαμενόντων κατοίκων, πράγμα που σίγουρα δεν συνάδει με τις καινοτόμες αγωνίες της αλλά και τον υπουργικό πολιτισμό της.

Αν όμως παρά ταύτα υπάρξει εμμονή στις αναξιόπιστες επιστημονικά και αιυχολόγητες εθνικοτοπικά εισηγήσεις των τεχνοκρατών-εισηγητών περί της κατάρτησης του Λυκείου Ξηροκαμπίου ,τότε επιπρόσθετα τούτο θα σημάνει και ηθική επιβράβευση μιας ανοίκειας και κυρίως παράνομης «υπονόμευσης» του Λυκείου Ξηροκαμπίου, που θα είναι η απαρχή ποικίλων τοπικών υστερήσεων, υποβαθμίσεων και αναιρέσεων.

Τούτο όμως ασφαλώς και είναι έξω από τη φιλοσοφία της γενικότερης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που επιχειρείται από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας ,αλλά και εκείνης της κυβέρνησης που δεν θα επιθυμεί το πολλαπλό μαράζωμα μιας μικρής αλλά ξεχωριστής πατρίδας, που ανθίσταται στις κακουχίες των καιρών και πιστεύει σε καλύτερες μέρες, οπότε η ανάκληση της απόφασης συγχώνευσης του Λυκείου Ξηροκαμπίου βάσιμα παραμένει η ευκαιρία λύση.

Γεωργίας Θ.Τάρταρη

Το μονοπάτι Ξηροκαμπίου – Γόλας

Το παλιό μονοπάτι που οδηγεί στη Γόλα από το Ξηροκάμπι μέσω Παλιοχωριού είναι έτοιμο να ξαναδεχτεί πεζοπόρους, ντόπιους και ξένους. Είναι ένα πολύ καλό μονοπάτι που ξεκινάει από το Ελληνικό Γεφύρι, ανεβαίνει στο Κουτούπι, περνάει από το νεκροταφείο του Παλιοχωριού και διασχίζει την πλαγιά του Μύτικα. Η πεζοπορία διαρκεί περίπου μιάμιση ώρα.

Το μονοπάτι είχε να πατηθεί περισσότερο από εικοσιπέντε χρόνια και είχε κλείσει από πουνάρια, σπαρλάθια, σπάρτα, τσάρα, ρείκια κ.ά. Μετά από μεγάλη προσπάθεια και αρκετή δουλειά δύο ημερών (Κυριακή 20 Μαρτίου και Κυριακή 27 Μαρτίου) το μονοπάτι άνοιξε. Με πολλή αγάπη και επιμονή εργάστηκαν την πρώτη Κυριακή ο Σταύρος Σταρόγιαννης του Νικολάου, που οδηγούσε γιατί ήξερε καλά το μονοπάτι, ο Λούης Αποστολάκος του Γεωργίου, ακούραστος με το πριόνι του, ο Πανάγος Φραγκής του Κωνσταντίνου και η γράφουσα. Την δεύτερη Κυριακή βοήθησαν, επίσης, ο Δημήτρης Αποστολάκος του Γεωργίου και ο Τάκης Μπιταξής του Γεωργίου, ο οποίος τράβηξε και φωτογραφίες.

Η ομάδα, ενθουσιασμένη, παραδίδει το μονοπάτι, του οποίου την ύπαρξη κάποιοι αμφισβήτησαν, και εύχεται «καλό περπάτημα».

Υ.Γ. Υπάρχουν πολλές προτάσεις προς τους πεζοπόρους. Όσοι εργάστηκαν τις γνωρίζουν. Αν θέλετε να βρεθείτε στις πλαγιές του Μύτικα, μιλήστε μαζί τους και θα γίνουν πολλές παρέες, που θα ξαναζωντανέψουν τα «παλιά πατήματα».

Σ.Ι.Π. (Ποταμίτη)
Τα λιοτρίβια της Ποταμιάς

Όπως είναι γνωστό η περιοχή μας είναι ελαιοπαραγωγική. Για το λόγο αυτό στην εξέλιξη του λαδιού σημαντικό ρόλο έπαιξαν τα λιοτρίβια. Στην Ποταμιά υπήρξαν πέντε λιοτρίβια, απ' τα οποία σήμερα έμειναν δύο.

Ας τα πάρουμε όμως τα πράγματα με τη σειρά. Τον προηγούμενο αιώνα και συγκεκριμένα απ' τη δεκαετία του '20 μέχρι τη δεκαετία του '50 υπήρξαν τέσσερα λιοτρίβια, τα οποία δούλεψαν ταυτόχρονα.

Το πρώτο ήτανε στη σημερινή είσοδο του χωριού, απ' την πλευρά του Ξηροκαμπίου και ήτανε ιδιοκτησίας του Γιάννη Λιάκου και του Χρήστου Πολυμενάκου. Αυτό το λιοτρίβι δούλεψε μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '40. Στις μέρες μας στο σημείο αυτό είναι προαύλειος χώρος μπροστά από το σπίτι του Ηλία Πολυμενάκου, ο οποίος μας έδωσε και τις πληροφορίες.

Το δεύτερο ήτανε πριν την κεντρική πλατεία αριστερά πίσω απ' την παλιά ταβέρνα του Καραμπάτου και ήτανε ιδιοκτησίας του Ηλία και του Αλέκου Δούκα και του Βασίλη Μπαϊμά. Αυτό το λιοτρίβι δούλεψε μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '50. Στις μέρες μας το κτίσμα υπάρχει και είναι αποθηκευτικός χώρος ιδιοκτησίας του Πάνου Μπαϊμά, ο οποίος μας έδωσε και τις σχετικές πληροφορίες.

Το τρίτο ήτανε μετά την κεντρική πλατεία αριστερά πριν την εκκλησία. Ιδιοκτήτες ήτανε ο Παναγιώτης, ο Γιώργος και ο Κωνσταντίνος Παπαδάκος. Αυτό το λιοτρίβι δούλεψε μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '40. Στις μέρες μας και αυτό το κτίσμα σώζεται και είναι αποθηκευτικός χώρος του Τάσου Κουρνιώτη, ο οποίος και αυτός με τη σειρά του μας έδωσε τις πληροφορίες.

Το τέταρτο ήτανε στο δρόμο που οδηγεί προς την εθνική Σπάρτης – Γυθείου, πάνω απ' το δρόμο, δίπλα από τα αλώνια. Αυτό το λιοτρίβι γύρω στο 1920 ήτανε ιδιοκτησίας του Βασίλη Πουλάκου. Στη συνέχεια, κάπου στο 1935 άλλαξε τοποθεσία και πήγε κάτω απ' το δρόμο και ήταν συνδιοκτησίας του Βασίλη Πουλάκου με το Γιώργο Ζαραφωνίτη. Εδώ να πούμε ότι το συγκεκριμένο λιοτρίβι μεταπολεμικά γνώρισε μεγάλη ακμή και δεν εξυπηρετούσε ελαιοπαραγωγούς μόνο απ' την Ποταμιά αλλά και από άλλα χωριά, όπως το Δαφνί, τις Κροκέες, την Τάραγα και το Ασήμι. Στις μέρες μας το λιοτρίβι αυτό υπάρχει και είναι πλέον ιδιοκτησίας του επιχειρηματία Νίκα.

Στα μέσα της δεκαετίας του '50 ιδρύθηκε ο ελαιοργικός συνεταιρισμός Ποταμιάς. Το ελαιοτριβείο που κατασκευάστηκε ήτανε εκεί που είναι μέχρι σήμερα, δηλαδή στο δρόμο που οδηγεί στην Πέρα Μεριά, πίσω από το παλιό σχολείο. Και αυτό το λιοτρίβι γνώρισε με τη σειρά του μεγάλη ακμή. Εξυπηρετούσε ελαιοπαραγωγούς απ' την Ποταμιά αλλά και απ' τα ορεινά χωριά της περιοχής, τους Γοράνους, τη Λιαντίνα κ.τ.λ. Και αυτό το λιοτρίβι υπάρχει και είναι συνεταιρικό.

Τα δύο αυτά λιοτρίβια (Νίκα, συνεταιρικό) είναι σύγχρονα, φυγοκεντρικού τύπου. Εδώ να τονίσουμε ότι, πριν γίνουνε φυγοκεντρικά, ήτανε παλαιού τύπου (τσαντίλες, πιεστήρια) και έπαιξαν σημαντικό ρόλο στα μεροκάματα των νέων του χωριού.

Κλείνοντας θέλω να ευχαριστήσω τον Βασίλη Νικολακάκο, ο οποίος μου έδωσε τις πληροφορίες για τα δύο τελευταία λιοτριβία.

Γεωργίας Πολίτη-Αποστολάκου
Τα πηγάδια στα Καμίνια

Στα Καμίνια μέχρι περίπου και την δεκαετία του '60 που εγκαταστάθηκε το δίκτυο ύδρευσης, τις ανάγκες των κατοίκων για νερό κάλυπταν τα πηγάδια. Ήταν διασκορπισμένα στο χωριό και λειτουργούσαν με καρούλια, κανάβια και σιδερένιες τέστες. Συγκεκριμένα υπήρχαν κάποια κοινόχρηστα και κάποια ιδιωτικής χρήσης.

Τα κοινόχρηστα ήταν :

- «του Δέντρου το πηγάδι», το οποίο ήταν ιδιοκτησία του Ηλία του Λιάρου. Βρισκόταν παράπλευρα του κεντρικού δρόμου του χωριού κοντά στο εικονοστάσι του Αγ. Νικολάου, εκεί που σήμερα βρίσκεται το καφενείο του Τσιγκουράκου. Το δέντρο που το σκίαζε ήταν κομπολογιά.
- «της Δημητρούς της Παρθύμαινας» στα σημερινά Μεζιναίικα από πάνω, στην Καψάλα, ιδιοκτησίας από κοινού του Άρταρη και του Μεζίνη.
- «το Συκιώτικο» στην μέση του χωριού, πιο κάτω από το σημερινό παντοπωλείο των Καμινίων, ιδιοκτησίας του Συκιώτη του γιατρού.
- «η Καρυδιά», το οποίο, επίσης, άνηκε στον Συκιώτη και βρισκόταν λίγο πιο πέρα από το Συκιώτικο, στην σημερινή οικία του Γεωργίου Συκιώτη.
- «το Τζαναίικο» στα Αποστολαίικα, στο δρόμο προς Ζερμπίτσα, ιδιοκτησίας μάλλον Αποστολάκου.
- «το Πηγαδάκι» στην σημερινή οικία του Βαρούνη, στην μια άκρη του χωριού πάνω απ' το Καλογερικό ποτάμι.
- «η Κατσοβάτα» στην άλλη άκρη του χωριού , κοντά στην σημερινή οικία Μαστοράκου και στο ποτάμι της Κωλοπάνας, ιδιοκτησίας του Δούκα, δάσκαλου στο επάγγελμα.

Όλα αυτά τα πηγάδια σήμερα δεν υπάρχουν. Έχουν κουκουλωθεί. Από τα τελευταία που κουκουλώθηκε πριν από λίγα χρόνια ήταν «του δέντρου το πηγάδι».

Επίσης, υπήρχαν και πολλά ιδιωτικής αποκλειστικά χρήσης, στην πλειονοψηφία τους στα ανατολικά του χωριού, τα οποία ήταν μικρότερα και σε μέγεθος. Κάποια που γνωρίζουμε ήταν του Λιάρου, του Βαρούνη, της Κάππαινας, της Κρυστάλλως, του Καρβούνη, του Πολίτη και δύο του Σταμέλου.

Τις πληροφορίες έλαβα από τον Γεώργιο Πολίτη του Ευαγγέλου (ετών 87) και τον Νικόλαο Πολίτη του Γεωργίου (ετών 50).

Παναγιώτη Κ. Κούρταλη

Η χαράδρα του Ανακόλου σε περιγραφή του Νίκου Ι. Ροζάκου Ένα δημοσίευμα του 1932

Ο δικηγόρος και δημοσιογράφος Νίκος Ι. Ροζάκος γεννήθηκε στα Λεβέτσοβα (Κροκεές) Λακωνίας το 1908. Σε μικρή ηλικία μετανάστευσε με τη μητέρα του στην Αμερική για να βρίσκεται κοντά στον ξενιτεμένο πατέρα του. Μαζί με τη μητέρα του επέστρεψαν στην Ελλάδα για να λάβει ελληνική μόρφωση. Μετά το πέρας των εγκυκλίων σπουδών του στο Γύθειο γράφτηκε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Άσκησε τη δικηγορία στην ιδιαίτερη πατρίδα του και παράλληλα ασχολήθηκε με τη δημοσιογραφία, τη λογοτεχνία και τις λαογραφικές μελέτες. Κατά την περίοδο 1930–1939 υπήρξε συνεργάτης των εφημερίδων «Κήρυξ της Λακωνίας», «Τα Γράμματα της Λακωνίας» και «Σπαρτιατικά Νέα», όπου αρθρογραφούσε επωνύμως, με τα αρχικά «Ν. Ι. Ρ.» ή με τα ψευδώνυμα «Ω» και «Δήμος Κροκεάτης». Πολέμησε στο αλβανικό μέτωπο και έλαβε ενεργό μέρος στην εθνική αντίσταση μέσα από τις τάξεις του Ε.Α.Μ. Στα τέλη της δεκαετίας του 1940 επέστρεψε στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου σπούδασε Βιβλιοθηκονομία στο Πανεπιστήμιο του Σαν Φρανσίσκο. Στις Η.Π.Α. εξέδωσε την εφημερίδα «Νέα Καλιφόρνια», η οποία κατά την περίοδο 1955–1965 υπήρξε η εγκυρότερη και με μεγαλύτερη επιρροή ελληνοαμερικανική εφημερίδα. Το 1975 εξέδωσε επίσης στην Καλιφόρνια την εφημερίδα «Hellenic Journal» του Σαν Φρανσίσκο¹. Έγραψε και δημοσίευσε τα βιβλία :

1. Συμβολή στη Λακωνική βιβλιογραφία 1800–1930, Αθήναι 1933, Εκδ. Αριστ. Ν. Μαυρίδης.
2. Δικαστικάί φυσιολογίαι. Λεωνίδας Ροζάκης – Λεωνίδας Λουκάκος, Σπάρτη 1938, Έκδοσις της εφημερίδος «Τα Γράμματα της Λακωνίας».

¹ Απόδημοι Λάκωνες Συγγραφείς, «Λακωνικόν Ημερολόγιον», Τόμ. 12 (2009), σελ. 136.

3. Θέματα εθιμικής διαιτησίας από την Λακωνία. Η διαιτησία στην Πετρίνα, Αθήναι 1957, Τυπογραφείον Μυρτίδη (Ανάτυπο από τα «Πελοποννησιακά», Τόμ. 2, Αθήναι 1957, σελ. 286–301).
4. Το έργο του Βενέζη στην Αμερική, Αθήνα 1973.
5. Νεοελληνική Αναγέννηση στη Βοστώνη, Σαν Φρανσίσκο 1975, Εκδόσεις «Το Καλώδιο».
6. Στοχασμοί για την ποίηση του Γιάννη Ρίτσου, Αθήνα 1976, Τυπογραφείο Μπακόπουλου – Κολλιόπουλου.
7. Το Νεοελληνικό Λαϊκό Θέατρο στην Αμερική 1903–1950, Σαν Φρανσίσκο 1985, Falcon Associates Inc. Publishers.
8. Η κόμη καλούμενη Κροκεαί, Κροκεές 1988, Έκδοση της εφημερίδας «Οι Κροκεές».
9. Κροκεάτικα νομικά (λαϊκά) έθιμα, Αθήναι 1988.
10. Ιδιωματικοί και άλλοι περίπατοι στην Κροκεάτικη περιοχή, Κροκεές 1995, Έκδοση της εφημερίδας «Οι Κροκεές» (Σε συνεργασία με τον ανεμιό του και εκδότη της εφημερίδας Πέτρο Λιακάκο).

Άρθρα του φιλολογικού, ιστορικού και λαογραφικού περιεχομένου έχουν επίσης δημοσιευθεί στις εφημερίδες «Τα Γράμματα της Λακωνίας», «Κήρυξ της Λακωνίας», «Αι Κροκεαί», «Η Καθημερινή», «Το Βήμα» και στα περιοδικά «Νέα Εστία», «Νέα Λακεδαιμόν», «Λακωνικά» και «Πελοποννησιακά».

Πλήρης ημερών και έργων ο Νίκος Ι. Ροζάκος απεβίωσε στο Σαν Φρανσίσκο το 1989 σε ηλικία 81 ετών. Ανέκδοτα έχουν μείνει μέχρι σήμερα τα έργα του «Νικηφόρος Βρεττάκος ο ποιητής και άνθρωπος», «Μανιάτικη Κοινωνιολογία» και τα αντιστασιακά του σημειώματα με τίτλο «Πάρνωνας λαϊκή αυτοδιοίκηση και λαϊκή δικαιοσύνη»¹.

Το κείμενο που ακολουθεί ο Νίκος Ι. Ροζάκος το έγραψε την άνοιξη (τέλη Μαΐου) του 1932, όταν ως συνεργάτης της εβδομαδιαίας Σπαρτιατικής εφημερίδας «Τα Γράμματα της Λακωνίας» επισκέφτηκε το Ξηροκάμπι και φιλοξενήθηκε, όπως ο ίδιος αναφέρει, στο σπίτι του αείμνηστου συντοπίτη μας Ευάγγελου Αρνιώτη λίγο πιο κάτω από την πλατεία.

Χρησιμοποιώντας τη δημοτική γλώσσα και με εξαιρετικά απλό ύφος ο Κροκεάτης συγγραφέας κατορθώνει να εκφράσει τις εντυπώσεις και τα συναισθήματά του από την επίσκεψή του στο Ανάκολο στο μικρό αλλά εξαιρετο κείμενο που ακολουθεί και το οποίο αναδημοσιευμένο αυτούσιο έχει ως εξής :

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

*Η χαράδρα τ' Ανάκολου στο Ξηροκάμπι*²

*Καμάρωσα την όμορφη και ποικίλη δενδροφυτεία του Ξηροκαμπίου,
(αρχίζω έτσι για να διαλύσω την υποψία που θάχουν πολλοί απ' την ονομασία του*

¹ Περιοδικό «Λακωνικά», Τεύχ. 144 (Σεπτ. – Οκτ. 1989), σελ. 29.

² Ω (Νίκου Ι. Ροζάκου), Η χαράδρα τ' Ανάκολου στο Ξηροκάμπι, Εφημερίδα «Τα Γράμματα της Λακωνίας», Φύλ. 5 (8/6/1932), σελ. 2.

χοργιού ότι πρόκειται για ξηρό κάμπο). Έχει την ωραιότερη βλάστησι, τα περιβόλια του Ξηροκαμπιού – και δεν υπάρχει σπίτι χωρίς περιβόλι – είναι στολισμένα με λογής – λογής λουλουδία και δέντρα : εληές, σικιές, κερασιές, πορτοκαλιές έχουν ακόμα και γιασεμιά ανθισμένα. Ευτύχησα να καθήσω στο φιλόξενο σπίτι του κ. Αρνιώτη που έχει στο μαγευτικό του περιβόλι ένα πλήθος από γιασεμιά και το βράδυ – βράδυ ερχόταν ένα γλυκό άρωμα, που σ' ανέβαζε σε μιάν άλλην ατμόσφαιρα παραμυθένια και μια γοητεία, η γοητεία των λουλουδιών ένοιωσα να με συνεπαίρνη. Σαν ένα ωραίο ένα ανείπωτο όνειρο, θυμάμαι το γήτεμα των αρωμάτων των γιασεμιών.

Αργά το δειλινό μας περίμενε μία έκπληξις : τ' «Ανάκολο», όπως το λένε. Μια μακρόσυρτη απόκρημη χαράδρα, στο Ν. Α. μέρος του χοργιού. Πήραμε το δρομάκι που ωδήγαε στην Κουμουστά. Με το πρώτο ανέβασμα απλώνεται γύρω μας η πανοραματική άποψι του κατάφυτου χοργιού, το πελώριο σχολείο και η εκκλησιά που δεσπόζει υπερήφανη λες, για το μπόι της. Στο βάθος φαίνονται τα Καμίνια, η Πολοβίτσα, που έχει σκαρφαλώσει σα γιδούλα πάνω στο βουνό, το Δαφνί αριστερώτερα κι η Ποταμιά. Κάτω ο απότομος γκρεμός, περσότερο από 40 μέτρα, τρέχει το ποταμάκι, μεσ' απ' τις λεύκες, με τη χαρακτηριστική νωχέλεια που τρέχουν όλα τα ποτάμια την εποχή αυτή.

Προχωρούμε στο μονοπάτι κι όσο βαθύτερα μπαίνουμε, νοιώθουμε περσότερο τη μεγαλοπρέπεια (ή και την αγριότητα, αν θέλετε) της χαράδρας, Εκεί στην είσοδο τ' Ανάκολου υπάρχει ένα πολύ παλαιό αλλά στέρεο γιοφύρι το παράξενο δε είνε ότι η περιφέρεια του γιοφυριού αυτού δεν είνε κανονικός κύκλος αλλά μεγαλύτερος κι έχει γίνει με τεράστιους ογκόλιθους, χωρίς να χτισθή! Κι άλλες πολλές εκπλήξεις παρουσιάζει αυτή η περίφημη χαράδρα : αλλού είνε τρομαχτικά απότομη κι απάνω ψηλά σε μια κορφή σχηματίζεται μια θαυμάσια στοά η «Πετροκαμάρα», Κάπου κοντά σε μια πλαγιά είνε κι η πηγή τ' Ανάκολου, που παίρνει το πόσιμο νερό το χοργιό. Απ' άλλους βράχους πάλι κατεβαίνει ορμητικά το νερό που ποτίζει τα περβόλια του Ξηροκαμπιού.

Τ' «Ανάκολο» είνε από κείνα τα μεγαλουργήματα της φύσης, που κάθε γωνιά του έχει τόση ωμορφιά και ποικιλία, και λέει τόσα πολλά, που πρέπει για να την γνωρίση κανείς καλά, να μείνη πολύ καιρό εκεί, ν' ανεβή ψηλά σ' όλες τις ραχούλες της, να ροβολάη ύστερα κάτω στις πηγές, ν' ακούη τον γλυκόν ήχο του νερού να παρακολουθή τους ελιγμούς του ποταμιού, Έτσι μονάχα θα αισθανθής πλέρια εκείνη την ξεχωριστή συγκίνηση που δίνει στον άνθρωπο η ωμορφιά της φύσης.

Ω

Γεωργίου Β. Κριτσιμηλιού
Οι βρύσες των Γοράνων

Οι Γοράνοι είναι ένα ορεινό χωριό, το οποίο υπήρξε ιδιαίτερα ευνοημένο από τη φύση όσον αφορά το θέμα του νερού. Το χωριό, μέχρι να εγκατασταθεί το δίκτυο της ύδρευσης, κάλυπτε τις ανάγκες του από οκτώ βρύσες, οι οποίες πλην μιας σώζονται και βγάζουν άφθονο νερό. (Στο παρόν κείμενο δεν καταγράφουμε τις πηγές, οι οποίες βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή των Γοράνων και είναι αρκετές.)

Στην Πάνω Χώρα

- Του Καπαρδή: Βρύση με καμάρι. Βρίσκεται στο κέντρο της Πάνω Χώρας.
- Το Τουρκονέρι: Βρύση με μάρμαρα και πέτρινη κορύτα. Βρίσκεται λίγο έξω από το χωριό, εκατό μέτρα βορειοδυτικά από τα τελευταία σπίτια.
- Ο Αη-Γιάννης: Βρίσκεται στην άκρη του χωριού, όπως πηγαίνουμε προς την Κουρτσούνα. Πήρε το όνομά της από την ομώνυμη εκκλησία που υπήρχε δίπλα. Έχει καμάρι. Γκρεμίσανε την παλιά βρύση για να περάσει ο δρόμος για τα αυτοκίνητα. Ξαναφτιάχτηκε έξι-εφτά μέτρα πιο πάνω από την αρχική της θέση. Από την βρύση αυτή καλύπτονταν οι ανάγκες σε νερό του καλακναϊκού λιτριβειού.
- Ο Κέραμος: Βρύση με πολύ νερό, το οποίο έβγαине μέσα από ένα κεραμίδι. Βρίσκεται δέκα μέτρα πάνω από τον Αη-Γιάννη. Λέγεται και Βρυσούλι. Το νερό της βρύσης αυτής έκανε πολύ καλό προζύμι, όπως έλεγαν οι γυναίκες. Σε απόσταση δέκα μέτρων από τη βρύση αυτή υπάρχει το μοναδικό πηγάδι του χωριού, το πηγάδι του γερο-Νικήτα Καλκάνη, βάθους πέντε-έξι μέτρων. Σήμερα ανήκει στον εγγονό του, τον Παναγιώτη Καλκάνη.

Στην Κάτω Χώρα

- Το Καμάρι: Βρίσκεται λίγο πιο κάτω από τον Αη-Γιάννη. Έχει καμάρι, όπως μαρτυρεί και η ονομασία του. Από εκεί έπαιρναν νερό για το δουκαϊκό λιτριβειό.
- Το Τσαρκολάγαδο: Βρύση με καμάρι. Βρίσκεται εκατό μέτρα βορειοανατολικά της πλατείας, πάνω στον κεντρικό δρόμο της Κάτω Χώρας. Την έφτιαξε ο Παναγιώτης Μαρινάκος το 1926, όπως μαρτυρεί και ημερομηνία που είναι χαραγμένη πάνω στη βρύση. (Ο ίδιος έφτιαξε και τη στήλη στην πλατεία.)
- Ο Βράχος: Βρίσκεται πενήντα μέτρα πιο κάτω από το Τσαρκολάγαδο. Φτιάχτηκε γύρω στα 1935-1937. Πρώτα έβγαине κάποιο νεράκι από το βράχο και το φτειαζανε βρύση. Τα χρήματα για την κατασκευή της βρύσης έβαλε ένας Σταύρακας στο επώνυμο από την Κορτσινού Αρκαδίας, ο οποίος είχε πάρει Μπομποτσιίτσα. Το ζευγάρι έμενε στην Αμερική και έστειλε τα χρήματα για το σκοπό αυτό. Το νερό αυτό έχει χωθεί.

Στη Λάκα

- Η Κάτω Βρύση: Βρίσκεται ογδόντα μέτρα πιο κάτω από το Βράχο. Ήταν βρύση με καμάρι. Πέρασε ο δρόμος και την γκρεμίσανε. Στη συνέχεια ανακατασκευάστηκε με τσιμέντο.

Οι πληροφορίες για τις βρύσες μου δόθηκαν από το συγχωριανό μου Γεώργιο Καλκάνη του Πέτρου, 89 ετών σήμερα.

Παναγιώτας Λαμπριανάκου – Βορβή

Η καμπάνα

Νταν, νταν, νταν, ασημένιος ο ήχος της,
του χωριού μου η καμπάνα χτυπάει
Κυριακές και γιορτές και τ' απόβραδα
τις χαρές και τις λύπες μηνάει.

Νταν, νταν, νταν, ο χαρμόσυνος ήχος της,
τις χαρές της ζωής μας αγγέλλει
και μηνύματα λύπης στο θάνατο
με τον πένθιμο ήχο της στέλνει.

Νταν, νταν, νταν, αντηχεί κάθε σούρουπο,
κάθε ένας τη δουλειά σταματάει,
τον ιδρώτα και το μόχθο της μέρας του
στο ζεστό σπιτικό του ακουμπάει.

Νταν, νταν, νταν, με μανία σαν τρελή μας καλεί
σε σεισμούς, πυρκαγιές, σε πλημμύρες.
Απ' το ύψος που στέκει εποπτεύει παντού
αψηφά κεραυνούς, καταιγίδες.

Νταν, νταν, νταν, δε σωπαίνει ποτέ
των ωρών και του χρόνου ο δείκτης,
στο άκουσμα της χίλιες δυο προσευχές,
αναμφίβολο σύμβολο πίστης.

Ιούλιος 2010

Γεωργίου Δ. Νικολακάκου
Η οικογένεια Νικολακάκου¹

Η οικογένεια Νικολακάκου ζούσε επί Τουρκοκρατίας στη Λιαντίνα, ενώ όλες οι άλλες οικογένειες κατοίκησαν μετά την απελευθέρωση.

Οι Νικολακαίοι, άγνωστο για ποιο λόγο, έφυγαν από το Σούλι της Ηπείρου με καϊκι και μετά από μεγάλες ταλαιπωρίες βγήκαν στα Τρίνησα Λακωνίας γύρω στα 1740. Εκεί σε μια άγρια έκταση, όπως άγρια είναι και σήμερα, έκτισαν τέσσερα σπίτια 25-30 τ.μ. περίπου το καθένα. Ακόμα και σήμερα υπάρχουν τα θεμέλια μισό με ένα μέτρο πάνω από την επιφάνεια της γης, ένα χιλιόμετρο από τη θάλασσα και πεντακόσια περίπου μέτρα από τη Στεφανιά. Του έδωσαν το όνομα Σούλι, δηλαδή το όνομα της πατρίδος τους, το Σούλι της Ηπείρου.

Εκεί δε γνωρίζουμε πόσα χρόνια κάθισαν, γιατί σκότωσαν έναν Τούρκο και εξαφανίστηκαν, άλλος στην περιφέρεια των Μολάων, άλλος στην περιφέρεια των Μελτινοχωρίων και άλλος στην περιφέρεια της Λιαντίνας, στη σπηλιά πιο κάτω από την εκκλησία του χωριού μας, στους μολάδες, στο κτήμα κληρονόμων Κώστα Πηγαδιώτη γύρω στα 1755.

Αυτό για τη σπηλιά είναι γνωστό από την παράδοση της οικογενείας μου. Το όνομα Νικολακάκος αναφέρεται σε διαθήκη του μοναστηρίου της Γόλας από το 1763 στο βιβλίο του καθηγητή κ. Θ. Κατσουλάκου. Οι προερχόμενοι από το Σούλι της Σκάλας, που εγκαταστάθηκαν στη σπηλιά που προαναφέραμε, αποφάσισαν να παραμείνουν μόνιμα στην περιοχή, κτίζοντας σπίτι στη Λιαντίνα, το σημερινό σπίτι κληρονόμων Αχιλλέα Νικολακάκου, το οποίο το 1825 κήκε από τον Ιμπραήμ και μετά την απελευθέρωση ξαναφτιάχτηκε.

Από την παράδοση αναφέρεται ότι αυτοί δεν έφεραν το όνομα Νικολακάκος, αλλά ότι αυτό το απέκτησαν, άγνωστο πώς, με την εγκατάστασή τους στην περιοχή αυτή. Από την παράδοση πάλι γνωρίζουμε ότι το όνομα Νικολακάκος προήλθε από τον Νικολάκη μετά την φυγή τους από το Σούλι της Στεφανιάς. Εκείνη τη χρονική περίοδο περίπου τοποθετείται η γέννηση του Νικολάκη Νικολακάκου (το όνομα του παππού του), από τον οποίον γεννήθηκαν οι αγωνιστές του 1821.

Το 1770-1780 δημιουργείται ο σημερινός οικισμός από τους Τούρκους, που εκτεινόταν από τα Πηγαδιωταίικα μέχρι το Ραχίδι. Στον οικισμό αυτό υπήρχε τζαμί στη θέση του σημερινού σπιτιού του Στράτη Νικολακάκου και πύργος του Μουσταφά Μπέη Γκρίκα, το σημερινό σπίτι των κληρονόμων Πέτρου Καστάνη και καμιά δεκαριά τούρκικα, σπίτια στα οποία κατοικούσαν Τούρκοι.

Είχα την τύχη όταν ήμουν μικρός τη δεκαετία 1940-1950, να έχω δέκα παππούδες της οικογενείας μου, εγγονούς των αγωνιστών, σε ηλικία 80-90 ετών και να μου διηγούνται ιστορίες, οι οποίες εκείνη την εποχή μάς φαινόταν σαν παραμύθι. Σχετικά με μας τους Νικολακαίους, μου έλεγαν ότι έχουμε έρθει από το

¹ Το παρόν αποτελεί αναδημοσίευση από το βιβλίο του ίδιου *Η Λιαντίνα της Λακεδαιμόνος*, Σπάρτη 2004, σσ. 9-11.

Σούλι της Στεφανιάς Λακωνίας και ότι στο Σούλι σκότωσαν κάποιον Τούρκο και έφυγαν στα βουνά, σε λόγγους και σπηλιές, πολλά χρόνια προς της Επανάστασεως του 1821. Για τούτο έχουμε και το πατρωνύμιο από τις άλλες οικογένειες να μας λένε μέχρι σήμερα Σουλελαίους. Μάλιστα οι Γορανίτες στις συζητήσεις τους δεν μας λένε Νικολακαίους αλλά Σουλελαίους λόγω καταγωγής.

Όταν το 1991 πήγα να συμβουλευθώ το νονό μου Στέλιο Πηγαδιώτη, ο οποίος ήταν περίπου 87 ετών, μου είπε σχετικά για μας τους Νικολακαίους τα εξής: Όταν ήμουν μικρός για σας τους Νικολακαίους, ο μεν μπάρμπαρς μου ο Βαγγέλης Καστάνης έλεγε ότι τους Νικολακαίους να τους λέτε Σουλελαίους γιατί στο Σούλι της Στεφανιάς σκότωσαν ένα μεγάλο Τούρκο, ενώ ο μπάρμπαρς μου ο Μιχάλης Πηγαδιώτης έλεγε τους Νικολακαίους να τους λέτε Σουλελαίους γιατί στο Σούλι σκότωσαν ένα μεγάλο πασά.

Δημητρίου Γ. Λάσκαρι

Και ουδέν μένει;

2010

Παραμονή Χριστουγέννων

Ο χειμώνας στην αρχή της τρίμηνης ζωής του, μετράει μέρα με τη μέρα την αναπόδραστη τελευτή του βίου του.

Στα εβδομήντα εφτά μπαίνω και εγώ.

Χ ε ι μ ω ν ι ά ζ ε ι !

Έκτη απογευματινή, ώρα για άναμμα του τζακιού. Δύο κούτσουρα ελιάς, βάρους μισού στατήρα, κομμένα από υπεραιωνόβια μυριόρριζη ξερριζωμένη πρόσφατα ελιά, πεντακοσίων και επέκεινα χρόνων, με ζωή ακόμη μέσα τους, γλωρά. Τα κούτσουρα δίκην πυραμίδας και στο μεταξύ τους κενό κάτω, λιανόξυλα, προσάναμμα εκ σχίξης ευωδιάζουσας ταυγέτειας δάδας.

Αναψαν και ανάδιναν μια γλυκιά, ήρεμη απαλή φωτιά χωρίς τριγμούς. Μια γαλήνια θεανδρική θαλπωρή, προμηνύτρα της έλευσης του Λυτρωτή απλώθηκε στο δώμα. Είναι μόνο η θεία ανάταση που δίνει το καιόμενο τη δεδομένη στιγμή ή επακολουθεί και το αναπότερπτο; Αγάλι αγάλι ένας αγωνιώδης, κωματώδης ρόγγος, προμηνύτορας του θανάτου της ζώσης ύλης και από το μάτι των ξύλων που φλέγονται απέρρευε ο πόνος δάκρυ δάκρυ, ο πόνος του φθαρτού αφανιζόμενου, σαν να ξερριζωνόταν το γένος το αιώνιο, όπως τα ελήσια κούτσουρα. Πάλευαν ακόμα αυτά απελπισμένα και η φωτιά τα κυνηγούσε ως το στερνό του μετερίζι και μη μπορώντας πια να απαλλαγούν από το σφιχταγκάλιασμά της, αφανίστηκαν: στάχτη και μπούλπερη έγιναν. Η ζωντανή ύλη πέθανε: Σιωπή...! Χώμα...! Η ζωή είναι παλίρροια και άμπωτη, έρχεται και φεύγει. Ο θάνατος ο αναπόδραστος είναι κάτι τόσο απόλυτο και αληθινό αλλά και μετ' αυτόν η ζωή η αιώνια!

Πού σου θάνατε το νίκος;

Μίμη Π. Φραγκή (Sarnia Ontario, Canada)

Τον παλιό εκείνο τον καιρό...

Τη φωτογραφία αυτή κρατώ ως κειμήλιο. Τόσα χρόνια στην ξενιτιά η ανάμνηση των παιδικών μου χρόνων παραμένει ολοζώντανη. Είμαστε οι μαθητές της Γ΄ και Δ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου των Καμινίων μαζί με τη δασκάλα μας Πίτσα Παστελάκου στις 27 Ιουνίου 1948.

Την κοιτάω πολλές φορές και σκέφτομαι ότι τα περισσότερα απ' αυτά τα παιδιά κίνησαν για μακρινές χώρες. Ήταν ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, η Κατοχή και ο Εμφύλιος Πόλεμος. Δύσκολα χρόνια τα παιδικά μας χρόνια. Τα περάσαμε ουσιαστικά σε εμπόλεμη κατάσταση. Όλα αυτά τα βιώματα δεν έκαμψαν το φρόνημά μας. Αντίθετα, το ενίσχυσαν κι όλοι προκόψαμε χωρίς να ξεχάσουμε την πατρίδα μας.

Για εκείνους που θα θελήσουν να προσέξουν περισσότερο τη φωτογραφία προσθέτω ότι τα παπούτσια των μαθητών φέρουν κάτω από τη σόλα την απαραίτητη τότε προκαούρα.

Στη φωτογραφία εικονίζονται από αριστερά, όπως την κοιτάζουμε, στην πρώτη σειρά οι: 1. Σταύρος Βρέττος, 2. Γεώργιος Πουλάκος, 3. Βασίλειος Φραγκής, 4. Γεώργιος Χίος, 5. Πίτσα Παστελάκου (δασκάλα), 6. Τάκης Κρητικός, 7. Σταύρος Πολίτης, 8. Ιωάννης Ρηγάκος, 9. Νίκος Τσαπραλής. Στη δεύτερη σειρά οι: 10. Δημήτριος Κυπραίος, 11. Δημήτριος Φραγκής, 12. Γεώργιος Νικολακάκος, 13. Δημήτριος Χίος, 14. Κανέλλος Πολίτης, 15. Σταύρος Φραγκής, 16. Ιωάννης Καπετενάκος. Στην τρίτη σειρά οι: 17. Βασίλειος Ρουσιάκος, 18. Ζάχος Τσόρης, 19. Νίκος Γαληνέας, 20. Λάζαρος Βενετσανάκος, 21. Τάσος Μαστοράκος, 22. (;) , 23. Δημήτριος Μέτσοβας.

Ἐνθόμιον μαθηματικῆς
ζωῆς Ἐν Κατσουλιεῖα
τῆ 27 Ἰουνίου 1948.
Μαθηταὶ Τετάρτης Δ^{ης} τάξεως
τοῦ Δημ. Σχολείου Καμινίων
1948 Πρὸς τὸν
Τάδεως

Από τη φωτογραφία λείπει ο Σταύρος Π. Πολίτης. Ο Σταύρος καβάλησε το ξεσαμάρωτο αλόγο του και πήγαινε να το ποτίσει. Ἐκανε, όμως, το λάθος να περάσει τη θηλιά απ' το χαλινάρι του αλόγου στο χέρι του. Κάποια στιγμή το άλογο αγριεύτηκε, έριξε κάτω το παιδί και το έσυρε επί πολύ (21 Μαΐου 1947). Την επομένη έγινε η κηδεία του άτυχου Σταύρου με συμμετοχή όλου του κόσμου της γύρω περιοχής. Εμείς οι μαθητές ακολουθήσαμε συντεταγμένοι και βουβοί. Κακόμοιρο παιδί, έφυγες νωρίς. Ας είναι τούτο το σημείωμα αφιερωμένο στη μνήμη σου.

Σταύρος Π. Πολίτης

Δημητρίου Γ. Πρέβα

Ο δραγάτης

Υπάρχει μια επιστημονική αρχή, σύμφωνα με την οποία κάθε κενό που δημιουργείται στη φύση καλύπτεται αναπόφευκτα και κατά κανόνα από άλλα στοιχεία χειρότερης ποιότητας. Όλοι μας έχουμε την τάση αυτή να το ξεχνούμε, όταν εγκαταλείπονται ή χάνονται παλιές αξίες.

Ο δραγάτης είναι και αυτός από τις παλιές αξίες, που φύλαξε τη χώρα, την εξοχή, την ύπαιθρο που αφύλαχτη είναι τώρα και αμέτρητοι παράνομοι ελεύθερα αλωνίζουν, τρομοκρατούν υπερηλίκους, τους παίρνουν το μισθό, κλέβουν τα πάντα, ό,τι βρουν, αρνιά, κότες, χαρανιά, αρδευτικές βάνες με κίνδυνο μεγάλο να σε σκοτώσουν ή να σκοτώσεις και να πας φυλακή.

Κάθε χωριό παλιότερα είχε έναν άξιο αγροφύλακα, της φύσης τον προστάτη. Κάθε μέρα μόνος, αλλά και με άλλους αγροφύλακες, τον τόπο τριγυρούσε, άγρυπνος φρουρός, τα πάντα παρατηρούσε, με την γκριζα στολή του, με αρβύλες, πηλίκιο, ίδιος χωροφύλακας.

Κι ενώ πριν τον έβλεπες να περνάει, σε άλλο μέρος του χωριού άκουγες να σφυράει. Ήταν άστατος, ιχνηλάτης άριστος που έβρισκε ακόμη και κάθε είδους πιάσχαρο στη λάσπη, στη σκόνη. Τα ίχνη ερευνούσε και ανάλογα ενεργούσε. Ήξερε του κάθε χωραφιού το αφεντικό, το κοπάδι, το κάθε κτήμα αν ήταν σπαρμένο, χέρσο ή εμποδισμένο. Έλυνε των χωριανών τις διαφορές και πάντα εκτίμηση σωστή έκαμε στις ζημιές τους. Τη νύχτα έκανε εφόδους, συχνά περιπολούσε και ενέδρες έστηνε αρκετές και ακόμη ξενυχτούσε. Έτσι, κανείς δεν κόταε να παρανομήσει γιατί ο αόρατος φρουρός δίκαια θα τιμωρούσε. Σωστά έκανε τη δουλειά του και τον παραδέχονταν και οι αγρότες. Μπράβο μέσα τους λέγανε και ήσυχοι κοιμούνταν. Οι αγροφύλακες φυλάξανε την ύπαιθρο που αφύλαχτη είναι τώρα και αμέτρητοι παράνομοι ελεύθερα αλωνίζουν. Τρομοκρατούν, καίνε και δραγουμίζουν (λεηλατούν). Το φαινόμενο αυτό είναι μεγάλη ανάγκη η κυβέρνηση να το αντιμετωπίσει. Όταν φυλάς τον εαυτό σου από κάθε κίνδυνο, τότε θα μάθεις να φυλάς και τους απλούς πολίτες.

Ο Αριστοτέλης είχε πει ότι, όταν υπάρχουν νομοταγείς πολίτες, δεν χρειάζεται το κράτος. Γι' αυτόν το λόγο η πραγματική εξουσία οφείλει να θεσμοθετεί δρακόντειους νόμους για την κατοχύρωση της τάξης.

Αγροφύλακες που γνώρισα. Ανώγεια: Βιβλιώτης Πέτρος, Σταθάκος Λεωνίδας, Μενούτης Χρήστος. Παλαιοπαναγιά: Κουρνώτης Βασίλης, Γιαννόπουλος Δήμος, Σμυρνιός Γιάννος, Περεντέσης Παναγιώτης, Μυλωνάς Παύλος. Τραπεζοντή: Ασημάκης Ευάγγελος, Μιρίδης Αχιλλέας, Ρουμελιώτης Δημήτριος. Ξηροκάμπι: Καλογεράς Γεώργιος, Βέργαδος Αθανάσιος, Μπούζας Γιάννης. Καμίνια: Κρητικός Απόστολος. Γοράνοι: Κατούνας Ευάγγελος.

Παλαιοπαναγιά 7/2/2011

“ΚΑΛΕΣΜΑ ΣΤΟΝ ΤΑΪΓΕΤΟ”

Ξηροκάμπι Λακωνίας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 2011

Οι καλοκαιρινές εκδηλώσεις του 2011, για 6^η χρονιά στηρίζονται στην εθελοντική προσπάθεια και συμμετοχή των μελών και φίλων και στην δική σας οικονομική ενίσχυση.

Έχοντας συμπαραστάσεις τις Μούσες κάνουμε μια προσπάθεια να διώξουμε , έστω και για λίγο, τις Άρπυιες που καταδιώκουν την ομορφιά του τόπου μας και της ψυχής μας.

Με την δικαιολογία της οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα μας, κάποιοι επιχειρούν να πείσουν την κοινωνία ότι η τέχνη είναι μια άχρηστη πολυτέλεια και οι δημιουργοί της περιττοί.

Μεγαλύτερος κίνδυνος, όμως, από την οικονομική κατάρρευση, είναι η πνευματική.

Ο τελικός λόγος ανήκει σε εσάς, που κάνατε το Φεστιβάλ μας θεσμό.

Σε σας που μας στηρίζετε με την παρουσία σας και βοηθάτε ουσιαστικά στην ενδυνάμωση της πεποίθησης μας, ότι η τέχνη είναι ζωντανή και αφορά όλο και περισσότερους θεατές.

Ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ στους καλλιτέχνες που στηρίζουν αυτή την γιορτή.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΥ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

16-17 Ιουλίου Θεατρικό παιχνίδι: «Βασιλική οδός και μύθοι»

Σάββατο 16 Ιουλίου (17:00 με 21:00) παιδιά 6 έως 9 ετών

Κυριακή 17 Ιουλίου (17:00 με 21:00) παιδιά 10 έως 14 ετών

Έναρξη στον χώρο του Πολιτιστικού Συλλόγου Ξηροκαμπίου.

Το θεατρικό παιχνίδι θα γίνει στον χώρο του ΠΣΞ και στο άπλωμα πριν από το αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου.

Όσοι γονείς παρευρεθούν, θα συμμετέχουν μαζί με τα παιδιά.

21 Ιουλίου Πέμπτη ώρα 21.30 : Συναυλία συγκροτημάτων της περιοχής μας: **Treisimisi και φίλοι:** Ψαράκης Παναγιώτης, Σκιαδάς Τάσος, Τηλελής Πασχάλης, Τσουρούνης Γεώργιος, **Νοσταλγοί:** Βλάχος Χρήστος, Βούκλυζας Γιάννης, Καπάκος Σπύρος, Καπάκος Ηλίας, Παυλής Δημήτρης, Σταματάκος Νίκος.

Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου Είσοδος-οικονομική ενίσχυση 5€

23 Ιουλίου Σάββατο :

Ώρα 08.00: Πεζοπορία Κουμουστά - Γόλα

Ώρα 11.00: Σεμινάρια κρουστών από μέλη του σχήματος «Ιστορίες για κρουστά» στο χώρο του Πολιτιστικού Συλλόγου» Συμμετοχή δωρεάν

24 Ιουλίου Κυριακή :

Ώρα 11.00 : Σεμινάρια κρουστών από μέλη του σχήματος «Ιστορίες για κρουστά» στο χώρο του Πολιτιστικού Συλλόγου.

Ώρα 21.30 : Οπτικοαουστική πανδαισία ήχων και χρωμάτων από το πρωτοποριακό γκρουπ **«Ιστορίες για Κρουστά» του περκασιονίστα Βασίλη Βασιλάτου** μέσα από διασκευασμένα τραγούδια από την ελληνική και παγκόσμια μουσική παράδοση, αλλά και τραγούδια από την δισκογραφική τους δουλειά.

Η ομάδα *Ιστορίες για Κρουστά* έχει να επιδείξει μια πλούσια δραστηριότητα: Διεθνή Φεστιβάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, συναυλίες, σεμινάρια και μια σειρά συνεργασιών με τραγουδιστές και δημιουργούς.

Και προβολή φωτογραφιών της φωτορεπόρτερ Μάρω Κουρή από την δουλειά της "Μουσικοί του κόσμου".

Εκθέτει τα έργα της από τις κοσμικές γκαλερί μέχρι τις παραγκουπόλεις και τις φτωχογειτονιές σε όλον τον κόσμο. Φωτογραφίζει για την ειρήνη, την κοινωνική δικαιοσύνη και ανθρωπιά. Θέλει να συγκινεί τον θεατή όπως συγκινείται και η ίδια. Σπούδασε φωτογραφία στη focus και φωτοδημοσιογραφία είκοσι χρόνια στο δρόμο. Πιστεύει ότι η ευτυχία θρέφει το σώμα και η λύπη το πνεύμα.

Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου Είσοδος-οικονομική ενίσχυση 5€

25 Ιουλίου Δευτέρα ώρα 21.30 :

Παραδοσιακή και λαϊκή μουσική με φίλους και ντόπιους μουσικούς. Συμμετέχει το Χορευτικό του Πολιτιστικού Συλλόγου Ξηροκαμπίου, με χορούς της Πελοποννήσου και της Μικράς Ασίας.

Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου Είσοδος-οικονομική ενίσχυση 5€

25 - 26 Ιουλίου: Δευτέρα και Τρίτη ώρα 19.00

Σεμινάρια φωτογραφίας στο χώρο του Πολιτιστικού συλλόγου.

26 Ιουλίου Τρίτη ώρα 21.00: Θερινό σινεμά όπως γινόταν παλιά στο Ξηροκάμπι από τον κινηματογραφιστή του χωριού μας Σολωμό Γεώργιο, στην αυλή του Πολιτιστικού συλλόγου.

Είσοδος δωρεάν

27 Ιουλίου Τετάρτη ώρα 21.30 : Δύο σπουδαίοι καλλιτέχνες ενώνουν τις φωνές τους κι επισκέπτονται το **αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου**. Ο **Θάνος Μικρούτσικος** και ο **Χρήστος Θηβαίος**, υπό μνημόνιου και ακραίας οικονομικής συγκυρίας που ήρθαν να προστεθούν στην ήδη συννεφιασμένη βάρβαρη καθημερινότητα. Δύο μουσικού διαφορετικών γενεών συναντιούνται ξανά μετά την πρώτη τους κοινή εμφάνιση το 2002. πιο ώριμοι, με περισσότερες επιτυχίες και τραγούδια, αισθάνονται ότι έχουν ακόμα πολλά να πούνε στο κοινό που τους αγαπάει και τους αγκαλιάζει σε κάθε τους εμφάνιση. Δύο μεγάλοι περφόρμερ, ο καθένας τους μοναδικός και υπέροχος.

Ο **Θάνος Μικρούτσικος** κουβαλώντας ως προέκταση πια του χεριού του το πιάνο του και τους εκπληκτικούς αυτοσχεδιασμούς του συνομιλεί με τον μεγαλύτερο παραμυθά της ελληνικής μουσικής σκηνής, τον τραγουδοποιό **Χρήστο Θηβαίο**. Κι οι δυο μαζί στήνουν μια παράσταση που συγκινεί, μαγεύει και ταξιδεύει το κοινό. Ίσως γιατί όλοι μαζί ζούμε κι αναζητούμε το καταφύγιο της ποιήσης σε μια ζωντανή μουσική παράσταση που απαιτεί τη συμμετοχή του κοινού. Για το πρόγραμμα έχουν επιλεγεί τραγούδια που η αγάπη του κόσμου έχει καταστήσει διαχρονικά, επιτυχίες του Χρήστου Θηβαίου αλλά και κομμάτια του Θάνου Μικρούτσικου που έχουν να ακουστούν καιρό, όπως και δουλειές άλλων συνθετών και τραγουδοποιών που ο Θάνος και ο Χρήστος εκτιμούν ιδιαίτερα και φυσικά από την παράσταση δεν θα μπορούσαν να λείψουν αποσπάσματα από το Σταυρό του Νότου, τη δουλειά του Θάνου Μικρούτσικου πάνω στον Νίκο Καββαδία όχι μόνο για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του ποιητή αλλά γιατί δεν θα μπορούσε να είναι αλλιώς.

Αμφιθέατρο Ξηροκαμπίου

Είσοδος-οικονομική ενίσχυση 15€

Από 21 Ιουλίου μέχρι και 27 Ιουλίου, σε χώρους της Πλατείας Ξηροκαμπίου θα υπάρχουν εκθέσεις φωτογραφίας, κατασκευών και μικρό παζάρι από τους δημιουργούς τους. **Ώρες λειτουργίας: 18.00 - 21.00**

Τα Σεμινάρια θα γίνονται στο χώρο του Πολιτιστικού Συλλόγου.

Η επίσκεψη στους χώρους των εκθέσεων και η συμμετοχή στα σεμινάρια είναι δωρεάν.

Πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στα σεμινάρια στα τηλέφωνα : 6979 008 968 και 6973 775 476

Οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν στον εκθεσιακό χώρο είναι οι :

Καδρινάκος Δημήτρης, Δροσοπηγή Μάνης, γλύπτης τηλ. 695755462

Καράπαπα Άννυ, Κουμουστά, βιτρό-ζωγραφική τηλ. 6971546683

Κονίδη Κατερίνα, Ξηροκάμπι, Συντηρήτρια έργων τέχνης, αγιογραφία και κόσμημα τηλ. 6973767002.

Κολομβάκου Δήμητρα, Ξηροκάμπι, κατασκευή βοτσαλωτών δαπέδων τηλ. 6978440119

Λαμπρινού Μιμή, Ξηροκάμπι, οικιακά είδη ζωγραφισμένα στο χέρι, τηλ. 6979008968

Παππά Λίνα, Σπάρτη, κόσμημα τηλ. 6937317013

Παραδοσιακές στολές της Φραγκή Ντιάνας

Τάρταρη Γεωργία, Ξηροκάμπι, χειροτεχνία

Τσαρούχας Τάκης, αγιογραφία

Χιλλ Δημήτρης, Καρδαμύλη, οργανοποιός, κατασκευές από ξύλο, τηλ. 6934572637

Photo Thema, Αφηγηματική Φωτογραφία, Ξηροκάμπι, τηλ. 6934436325

Φωτογραφική Λέσχη Σπάρτης, Φίλοι Φωτογραφίας Φάριδος

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ : Μουσικοαθλητικός Σύλλογος «Απόλλων»

ΧΟΡΗΓΟΙ: ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ OFFSET-DIGITAL ΑΝΤΩΝΑΡΑΚΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, ΠΕΙΝΟΛΟΓΙΟΝ, ΕΘΝΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΠΟΛΙΤΕΙΑ FM, ΝΟΤΟΣ 94.9 FM, ΜΕΤΡΟΝΟΜΟΣ, ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ ΤΗΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ, ΛΑΚΩΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ, ΛΑΚΩΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ, “apela.gr”

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟ ΣΠΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΟΥΣ

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ :

1) Βιβλιοπωλείο «ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ», Ευαγγελιστριάς 41, τηλ. 27310 83636

2) Unique, Λυκούργου 104, τηλ. 27310 29364

Ιωάννη Γ. Παρηγόρη
Δημιουργικά παιχνίδια χαράς

Την Κυριακή 13 Μαρτίου 2011 ο Παιδαγωγικός Φιλότεχνος Όμιλος Φάριδος, σε συνεργασία με το τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, παρουσίασε στην πλατεία του Δημαρχείου στο Ξηροκάμπι βιωματικά εργαστήρια, παιχνίδια για παιδιά. Καλεσμένοι μας ήταν οι φοιτητές του τμήματος Θεατρικών Σπουδών μαζί με την καθηγήτριά τους κυρία Άλκηστη Κοντογιάννη. Λειτουργήσαν εργαστήρια κατασκευών, επιτραπέζια παιχνίδια, αφήγηση παραμυθιού, face painting. Τα παιδιά ζωγράφισαν ένα πανό, έφτιαξαν μουσικά όργανα, χάρηκαν με το θεατρικό παιχνίδι. Εμπυχωτές σε όλα αυτά οι φοιτητές με την εποπτεία της δασκάλας τους. Τους ευχαριστούμε για τη χαρά που έδωσαν στα παιδιά μας.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΧΝΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΦΑΡΙΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΙΣ 11:30
ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ
ΣΤΟ ΞΗΡΟΚΑΜΠΙ

Δημιουργικά Παιχνίδια Χαράς για Παιδιά
Κατασκευές, επιτραπέζιο, αφήγηση παραμυθιού, face painting,
ζωγραφική σε πανό, κατασκευή μουσικών οργάνων,
μπαλάκια ζογκλέρ, θεατρικό παιχνίδι.....
Εμπυχωτές οι φοιτητές του τμήματος Θεατρικών Σπουδών
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Πληροφορίες: Κυρία Αικατερίνη Ζαχαράκη (τηλ. 6937.214591)

ΧΟΡΗΓΟΣ ΔΗΜΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Εξοικονομωμένη

Μίμη Σ. Κουμουτσίδη
Αρχαία ελληνικά ονόματα

Πριν αρκετά χρόνια είχα φωτογραφίσει μια μαρμάρινη επιγραφή στη Σπάρτη. Η φωτογραφία αυτή είχε ανακατευτεί με το πλήθος των άλλων που δεν είχα το χρόνο να τις ταξινομήσω.

Πριν λίγες μέρες που καταπιάστηκα μ' αυτές, βρήκα και τη φωτογραφία της επιγραφής. Αρχισα λοιπόν να βάζω σε σειρά τα ονόματα που με δεξιοτεχνία ο λιθοξόος - επιγραφοποιός των αρχαίων χρόνων είχε σμιλέψει πάνω στο άψυχο κορμί της πέτρας, δίνοντάς του νόημα και πνοή. Παρατήρησα ότι μετά από το κύριο όνομα και το πατρώνυμο επαναλαμβάνεται η λέξη πατρνόμος, που μάλλον επρόκειτο για κάποιον προσδιορισμό ή ιδιότητα του προσώπου στο οποίο αναφερόταν.

Έψαξα λοιπόν σε διάφορα βιβλία, να βρω τη λέξη πατρνόμος και τι σήμαινε τότε. **Πατρνόμοι** κατά τον Πausανία, ήταν μία πολιτική αρχή στην Αρχαία Σπάρτη, την οποία κατά πάσα πιθανότητα ίδρυσε ο βασιλιάς **Κλεομένης Γ΄** και διαδέχθηκε την αρχή των **Εφόρων**, όταν καταργήθηκε. Οι πατρνόμοι ήταν 6 ή 10 (στην επιγραφή φαίνονται 6), από τους οποίους ο πρώτος λεγόταν **επώνυμος** και από αυτόν έπαιρνε το όνομά του το έτος που ασκούσε τα καθήκοντά του. Ο θεσμός αυτός των πατρνόμων παρέμεινε ισχυρός και μετά την επαναφορά του θεσμού των Εφόρων και των Γερουσιαστών. Τα καθήκοντά τους περιορίστηκαν, κυρίως, στους κανόνες και στον τρόπο αγωγής των νεαρών Σπαρτιατών που ασκούσαν από μικρή ηλικία με τη φροντίδα της πολιτείας.

Ιδιαίτερη εντύπωση μου έκαναν τα κύρια ονόματα, καθώς και τα πατρώνυμα. Τα περισσότερα αποτελούνται από δύο συνθετικά

π.χ. **ΦΙΛΟΚΛΕΟΣ** = φίλος + κλέος(δόξα)

ΓΟΡΓΙΠΠΟΣ = γοργός + ίππος

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ = φίλος + ξένος κλπ

Σας παραθέτω ολόκληρη την επιγραφή και σας προτρέπω να τη διαβάσετε φωναχτά για να ακούσετε με τα δικά σας αυτιά, πόσο όμορφα ηχούν αυτά τα ονόματα!

**ΚΑΒΩΝΙΔΑΣ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΟΝΟΜΟΣ
ΔΑΜΟΧΑΡΗΣ ΜΕΛΑΝΙΠΠΟΥ ΠΑΤΡΟΝΟΜΟΣ
ΠΡΑΤΟΝΙΚΟΣ ΕΠΙΣΤΡΑΤΟΥ ΠΑΤΡΟΝΟΜΟΣ
ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΔΑΣ ΤΙΜΟΞΕΝΟΥ ΠΑΤΡΟΝΟΜΟΣ
ΤΙΜΟΞΕΝΟΣ ΦΙΛΟΚΛΕΟΥΣ ΠΑΤΡΟΝΟΜΟΣ
ΔΑΜΟΧΑΡΗΣ ΤΟΜΟΞΕΝΟΥΣ ΠΑΤΡΟΝΟΜΟΣ
ΣΥΝΑΡΧΟΣ
ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ
ΕΥΤΕΛΙΔΑΣ
ΕΥΔΑΜΙΔΑΣ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ
ΤΙΜΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΩΝΟΣ
ΙΠΠΑΡΧΟΣ ΓΟΡΓΙΠΠΟΥ
ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ ΔΑΜΟΔΑ
ΠΑΣΙΤΕΛΗΣ ΚΛΕΑΝΟΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΔΑΣ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ
ΑΡΙΣΤΟΚΛΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗ
ΕΥΤΥΧΙΔΑΣ**

Παλαιοπαναγιά 23-1-2011

Ιωάννη Γ. Παρηγόρη

Ομαδική ανάλυση και ψυχοθεραπεία

Σε συνέχεια της συνεργασίας του Παιδαγωγικού Φιλότεχνου Ομίλου Φάριδος με την Ελληνική Εταιρεία Ομαδικής Ανάλυσης και Ψυχοθεραπείας (www.hagap.gr) το Σάββατο 30 Απριλίου 2011 λειτούργησαν στο πνευματικό κέντρο της Αγίας Τριάδας στο Ξηροκάμπι ψυχοθεραπευτικές βιωματικές ομάδες με αντικείμενο (ομάδες παιχνιδιού, ζωγραφικής, πηλού πλαστελίνης, μουσικής κίνησης). Στο τέλος λειτούργησε ομάδα ολομέλειας με το σύνολο των συμμετεχόντων στην δραστηριότητα. Συντονιστής ήταν η ψυχοθεραπεύτρια Αθηνά Κλάδη με τους θεραπευτές της εταιρείας. Στην ομάδα ολομέλειας συμμετείχε και ο ψυχίατρος Βασίλης Μενούτης. Συμμετείχαν άτομα από το Ξηροκάμπι και από την γύρω περιοχή, ενήλικες και παιδιά. Θέλω να επισημάνω ότι συγκροτημένες ομάδες κοινωνικής ανάλυσης υπάρχουν αυτή την στιγμή στην Ελλάδα στην Αθήνα και στο Ξηροκάμπι. Ευχαριστούμε όσους συνέβαλαν σε αυτή την όμορφη δραστηριότητα.

Ντιάνας Θ. Τάρταρη

Γατάκι

Σαν σκουπίζω και δίπλα μου βρίσκεσαι,
σε πετώ στον αέρα.

Κάνεις τούμπα, καθόλου δε σκιάζεσαι,
πέφτεις λίγο πιο πέρα.

Απ' τη σκούπα μου πίσω αρπάζεσαι
κι όπα! πάλι επάνω,
τίγρη άγρια μου, εκτινάζεσαι.
Πες μου, τι να σε κάνω;

Σκαρφαλώνεις στο φοίνικα δίπλα μου
και μου κάνεις κολπάκια,
σα να λες κοίτα με, με χρειάζεσαι,
κυνηγώ ποντικάκια.

Την ουρά σου κουνάς, κουλουριάζεσαι,
καμπουριάζεις τη ράχη.
Πες μου γιατί τόσο κουράζεσαι,
για ποιον δίνεις τη μάχη;

Μη νομίζεις δεν ξέρω τι γίνεται,
και αν τρέχεις μακριά μου,
το παιχνίδι σ' εμένα απευθύνεται.
ν' ανεβείς στην ποδιά μου.

Παναραίας Α. Νικολακάκου
Οι βρύσες της Λιαντίνας

Στο χωριό Λιαντίνα τα σπίτια που βρίσκονταν στην περιοχή Τζαμί και κοντά στην Εκκλησία του Αϊ-Γιώργη, το λεγόμενο δηλαδή Πέρα Χωριό, τροφοδοτούνταν με νερό από την πηγή Μουσγάκι, η οποία βρίσκεται πενήντα μέτρα από το χωριό στο δρόμο προς την Κουρτσούνα. Η πηγή αυτή σώζεται και βγάζει νερό και στις μέρες μας. Τα Πηγαδιωταίικα και τα υπόλοιπα σπίτια υδρεύονταν από μια πηγή, της οποίας το όνομα δε γνωρίζουμε, η οποία βρισκόταν στο δρόμο προς τους Γοράνους. Στο χώρο όπου υπήρχε η παραπάνω πηγή κατασκευάστηκε η δεξαμενή το 1928. Η δεξαμενή συγκέντρωνε το νερό της πηγής που ήταν εκεί. Γύρω στο 1950 δημιουργήθηκαν βρύσες στις διάφορες γειτονίες και μόλις το 1958 εξασφαλίστηκε η δυνατότητα σε όλο τα σπίτια να έχουν νερό μετά τη δημιουργία καλύτερου δικτύου ύδρευσης. Από αυτή τη δεξαμενή υδρεύεται όλο το χωριό μέχρι και σήμερα. Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους κατοίκους του χωριού για τις πολύτιμες πληροφορίες που μου έδωσαν.

Σύμμικτα

Το Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο δεν έκανε ιδιαίτερο κρύο και οι βροχές που έπεσαν ήταν λίγες. Η Ρασίνα κατέβασε για πρώτη φορά στις 28 Ιανουαρίου λίγο πριν από τις 10.00 το πρωί. Στις 22 Μαΐου σταμάτησε να τρέχει. Στις 27 Μαΐου όμως ξανακατέβασε. Έβρεχε πολύ από την προηγούμενη μέρα. Στις 4 Ιουνίου έστειψε οριστικά.

Νίκος Π. Σταρόγιαννης

Ο φετινός Απρίλιος υπήρξε ασυνήθιστα κρύος και βροχερός. Την νύχτα 18 προς 19 Απριλίου έκανε αρκετό κρύο. Πολλά σπίτια μέχρι και θέρμανση αναγκάστηκαν να ανάψουν. Το πρωί που ξυπνήσαμε είδαμε ότι είχε ρίξει χιόνι στο βουνό μέχρι και τον Αρκουδιά. Στο ίδιο μοτίβο συνέχισε και ο Μάιος. Στις 12 Μαΐου το απόγευμα άρχισε να βρέχει. Το πρωί της επομένης είχε ξαστερώσει. Έκανε όμως πολύ για την εποχή κρύο. Δηλητήριο! Το βράδυ είχε ρίξει χιονάκι στο βουνό μέχρι και τις Γούβες.

Ηλίας Γ. Αποστολάκος

Desiderata

Σε μια εποχή κοινωνικής, πολιτισμικής και ηθικής κρίσης, όπως είναι αυτή που διανύουμε, μία αναδρομή στο παρελθόν θα μας βοηθούσε να αποκομίσουμε μια διαφορετική άποψη για το πώς αντιλαμβάνονταν οι παλαιότεροι τις ηθικές αξίες που τους καθόριζαν, για να αντιμετωπίσουν τη ζωή αισιόδοξα, θετικά και αποτελεσματικά μέσω της πείρας και των βιωμάτων.

Ύπαγε εν ειρήνη εν μέσω θορύβου και βιασύνης και αναλογίσου πόση ειρήνη μπορεί να βρίσκεται στη σιωπή. Όσο το δυνατό χωρίς να εγκαταλείπεις την προσπάθεια να καλλιεργείς καλές σχέσεις με όλους τους ανθρώπους. Να λες την αλήθεια με θάρρος και παρρησία και να μάθεις να ακούς τους άλλους, ακόμα και τους κουτούς και τους αγράμματους. Μπορεί να διδαχτείς από αυτούς. Απόφυγε τους πομπώδεις και τους επιθετικούς ανθρώπους. Αποτελούν ενοχλήσεις της ψυχής σου. Εάν συγκρίνεις τον εαυτό σου με τους άλλους, ενδέχεται να καταντήσεις ματαιόδοξος και πικρόχολος, καθώς πάντοτε θα υπάρχουν ανώτεροι και κατώτεροι από εσένα. Απόλαυσε τα επιτεύγματά σου με μετριοπάθεια. Ασχολήσου με την καριέρα σου με ταπεινότητα. Είναι μια πραγματική κατάκτηση μέσα στο χρόνο, όπου η τύχη σου συνεχώς μεταβάλλεται. Άσκησε τις επαγγελματικές σου σχέσεις με προσοχή, καθώς ο κόσμος είναι γεμάτος απάτη. Μην επιτρέψεις αυτό να σε παραπλανήσει από τις αξίες της αρετής. Πολύς κόσμος αγωνίζεται για τα ανώτερα ιδανικά, παντού η ζωή είναι από ηρωισμό. Να είσαι ο εαυτός σου. Ιδιαίτερος, να μην προσποιείσαι στην αγάπη. Ούτε να είσαι κυνικός με την αγάπη, γιατί στα χρόνια της ξηρασίας και της απογοήτευσης είναι αιώνια όπως το γρασίδι. Να δεχθείς με καλοσύνη τη συμβουλή των ετών και με χάρη να παραδώσεις τις γνώσεις της νιότης. Αντλήσε δύναμη από την ψυχή σου για να προφυλαχθείς από τις ξαφνικές συμφορές. Μη θλίβεσαι με φαντασίες. Πολλές φοβίες γεννιούνται από κούραση και απομόνωση. Πέρα από την ωφέλιμη πειθαρχία, να είσαι επιεικής με τον εαυτό σου. Είσαι παιδί του σύμπαντος, όχι κατώτερο από τα δέντρα και τα αστέρια. Έχεις το δικαίωμα να είσαι εδώ. Είτε είναι ξεκάθαρο σε σένα είτε όχι, αναμφίβολα το σύμπαν ξετυλίγεται όπως πρέπει. Συνεπώς να είσαι εν ειρήνη με το Θεό, όπως κι αν τον αντιλαμβάνεσαι και οποιεσδήποτε κι αν είναι οι φιλοδοξίες σου στη θορυβώδη σύγχυση της ζωής. Διατήρησε την ψυχική σου γαλήνη. Μέσα σε όλη την υποκρισία, το μόχθο και απραγματοποίητα όνειρα, παραμένει ένας υπέροχος κόσμος. Να είστε προσεκτικοί. Προσπαθήστε να είστε ευτυχισμένοι.

Ευρέθη στην παλιά εκκλησία του Αγίου Παύλου,
Βαλτιμόρη, έτος 1692

Κυριάκου Μ. Κωτσάκη

Ο Απόλλων Ξηροκαμπίου ξανά στην Α΄ κατηγορία Λακωνίας

Ο Απόλλων Ξηροκαμπίου μετά από απουσία ενός έτους επιστρέφει στην Α΄ κατηγορία Λακωνίας. Ο Απόλλωνας, αφού αναδείχτηκε πρωταθλητής του 2^{ου} ομίλου της Β΄ κατηγορίας, πέτυχε τέσσερις νίκες σε ισάριθμα παιχνίδια στους αγώνες κατάταξης. Έτσι, δίκαια επανέρχεται στην Α΄ κατηγορία.

Ο πιο κρίσιμος αγώνας δόθηκε στις 3 Απριλίου 2011 στο Ξηροκάμπι με αντίπαλο τον Κεραυνό Λευκοχώματος. Όποια ομάδα κέρδιζε εξασφάλιζε την άνοδο. Παρά το γεγονός ότι ο αγώνας έγινε υπό καταρακτώδη βροχή, το γήπεδο γέμισε από κόσμο, ο οποίος παρακολουθούσε τον αγώνα κάτω από μεγάλες ομπρέλες, οι οποίες είχαν μεταφερθεί από την πλατεία γι' αυτόν τον σκοπό. Ο αγώνας έληξε 1-0 υπέρ του Απόλλωνα. Ο κόσμος πανηγύρισε την νίκη με συνθήματα, φωνές και καπνογόνα.

Ο Απόλλωνας σε 24 παιχνίδια σημείωσε 20 νίκες, είχε 2 ισοπαλίες και γνώρισε 2 ήττες. Πέτυχε 95 τέρματα (καλύτερη επίθεση στο πρωτάθλημα), ενώ δέχτηκε 23.

Πρόεδρος της ομάδας είναι ο Ηλ. Μανιάτης, αντιπρόεδρος ο Σπ. Κυριακάκος, γενικός γραμματέας ο Δ. Στούμπος, ταμίας ο Ευ. Καρκαμπάσης και μέλη οι Σ. Κωτσιοτόπουλος, Αν. Κονίδης και ο Κ. Καλονάκης.

Προπονητής της ομάδας είναι ο Σ. Μανιάτης και ποδοσφαιριστές οι: Αν. Αλεξάκης, Αρ. Φωτόπουλος, Π. Νικόλαρος, Π. Ατσαβές, Σπ. Κουρούπας, Αθ. Φωτόπουλος, Π. Μπασουράκος, Γ. Φλώρος, Γ. Κάτσαρης, Π. Πρεκεζές, Ευστ. Κονίδης, Στ. Μανιάτης, Κ. Κωτσάκης, Ι. Γραμματικάκης, Κ. Ποντικάκης, Π. Αποστολάκης, Γ. Χατζηγεωργίου, Ν. Φερίλης, Π. Ρουσάκος, Χρ. Γιαννουλόπουλος, Αρ. Ρηγάκος, Ν. Γιαννόπουλος, Α. Παναγέας, Γ. Κονίδης, Α. Καλογεράς.

Τα τέρματα πέτυχαν οι: Π. Νικόλαρος (31), Αρ. Φωτόπουλος (22), Αν. Αλεξάκης (11), Π. Πρεκεζές (7), Π. Ατσαβές (6), Γ. Κάτσαρης (5), Στ. Μανιάτης (4), Π. Μπασουράκος (2), Ευ. Κονίδης (2), Ι. Φερίλης (2), Γ. Φλώρος (1), Αθ. Φωτόπουλος (1).

Τα αποτελέσματα της κανονικής περιόδου:

- 1^η – 12^η Απόλλων Ξηροκαμπίου – ΑΟ Δαφνίου 2-1 2-0
2^η – 13^η Αμυκλιακός – Απόλλων Ξηροκαμπίου 3-3 0-3
3^η – 14^η Απόλλων Ξηροκαμπίου – ΑΟ Αγ. Βασιλείου Γυθείου 3-2 4-0
4^η – 15^η Απόλλων Ξηροκαμπίου – ΑΟ Σκάλας 4-0 7-0
5^η – 16^η Ταΰγετος Παλαιοπαναγιάς – Απόλλων Ξηροκαμπίου 1-5 0-7
6^η – 17^η Απόλλων Ξηροκαμπίου – ΑΣ Αρεόπολης 6-1 7-2
7^η – 18^η Αετός Ποταμιάς – Απόλλων Ξηροκαμπίου 0-5 0-8
8^η – 19^η Ρεπό
9^η – 20^η Τρινασιακός – Απόλλων Ξηροκαμπίου 2-1 0-3
10^η – 21^η Κεραυνός Λευκοχώματος – Απόλλων Ξηροκαμπίου 3-1 0-1
11^η – 22^η Απόλλων Ξηροκαμπίου – ΠΑΣ Σμύνης 6-3 3-3

Και των αγώνων κατάταξης:

- Απόλλων Ξηροκαμπίου – Ήφαιστος Βρονταμά 4-2 4-0
ΑΕ Δήμου Πελλάνας – Απόλλων Ξηροκαμπίου 0-3 0-3

Συνδρομές

Για την συνέχιση της έκδοσης της Φάριδος: Ελένη Χ. Παπαδάκου 50€ Μαρία Τεκόση-Βερντούση 30€ Πόπη Τεκόση 30€ Πάτρα Θεοφιλοπούλου-Γιαννοπούλου 30\$ USA, Παναγιώτης Ευστ. Κονίδης 5€ Μιχάλης Αλεξάκης 10€ Αντώνιος Δουκογιάννης 20€ Χρήστος Η. Καρκαμπάσης 50€ Ξανθή Κοκκορού-Δούκα 5€ Κωνσταντίνος Αραχωβίτης 10€ Ηλίας Π. Ματθαίος 20€ Γεώργιος Λαμπρινός 10€ Σπάρτη Καλογεροπούλου 20€ Ηλίας Μανιατάκος 10€ Βασίλης Η. Χριστόπουλος 10€ Μαρία Αφεντάκη-Φραγκή 10€ Πίτσα Παναγέα 20€ Τούλα Σολωμού 10€ Ελένη Παναγάκου 10€ Σταύρος Σαραντάκος 10€ Παναγιώτης Καλότυχος 25€ Κωνσταντίνος Πλαγιάννης 25€ Ματίνα Πουλακάκου 10€ Σταύρος Παπαδάκος 20€ Σταυρούλα Καλαποθαράκου 20€ Γεωργία Σπαθανά 20€ Σταυρούλα Δριμπέλα 10€ Ηλιάνα Περλίγκια 20€ Ιωάννης Καπετανάκος 25€ Νέλλη Σακελλαριάδου 30€ Γεωργία και Αραβέλλα Ματθαίου εις μνήμην Ηλία Π. Ματθαίου 100€ οικογένεια Αναστασίου Φραγκή και Γεωργία Τάρταρη 100€ εις μνήμην Ντιάνας Τάρταρη-Φραγκή, Ηλίας Εξαρχάκος 20€ Μαρία Π. Καράμπελα 50€ Βούλα Φραγκή-Ρηγάκου 30€ Μίμης Φραγκής 30€ Μαρίνα Μπεκιάρη 50€ Μάνος Φωτεινός 20€ Βάσω Χαρίση 40\$ Καναδά.

Της αγοράς

Νεαρός από το Ξηροκάμπι, έχων άποψη επί παντός του επιστητού, συνεβούλευσε συγχωριανό του, ο οποίος εργάζεται σε μεσιτικό γραφείο: «Επενδύστε αμέσως σε οικόπεδα στην Κρήτη. Το 2013 θα γίνει ανεξάρτητο κράτος και θα βγάλετε πολλά χρήματα».

Γ. Κ. Μ.

Δύο φίλοι από το Ξηροκάμπι αντάμωσαν στην Σπάρτη ένα πρωινό και έκατσαν σε μια καφετέρια να τα πούνε για λίγο. Εκείνη την ημέρα έκανε λίγο κρύο και ο ένας από τους δύο παρήγγειλε ζεστή σοκολάτα. Μετά από λίγο ο σερβιτόρος έφερε την παραγγελία. Το ζεστό ρόφημα είχε σερβιριστεί εντός μιας ιδιαίτερας ογκώδους και εντυπωσιακής κούπας. Τότε αυτός που παρήγγειλε την σοκολάτα σχολίασε: Τι χαρανή είναι τούτο δω!

Α. Θ. Κ.

Όταν πήγε το ρεύμα σ' ένα ορεινό χωριό της περιοχής, μία γιαγιά είπε στον τεχνικό της ΔΕΗ, ο οποίος πήγε να της συνδέσει το ρεύμα: Να'σαι καλά, παιδάκι μου, που μας έβαλες το ρεύμα και το ανάβω για να βρίσκω το λυχνάρι!

Η. Γ. Μ.

Πριν από αρκετά χρόνια, την ώρα που λειτουργούσε ένας ιερέας στην εκκλησία ενός ημιορεινού χωριού της περιοχής μας, έπιασε δυνατή βροχή. Σε μια στιγμή μπήκε στην εκκλησία ένα παιδί. Τον ρώτησε ο ιερέας: Βρέχει έξω; Κι εκείνος του απάντησε: Παπάδες ρίχνει!

Η. Γ. Α.

Δύο συγχωριανοί έπιασαν κουβέντα για μια κοπέλα, η οποία εργαζόταν σ' ένα super market. Ο ένας είπε ότι του αρέσει και ζήτησε συμβουλές από τον άλλο για το πώς να την προσεγγίσει. (Παρατίθεται αυτούσιος ο μεταξύ τους διάλογος.)

A: Η κοπέλα μ' αρέσει. Για λέγε τι να κάνω.

B: Να πας και να της μιλήσεις.

A: Και τι να της πω;

B: Πες της κάτι.

A: Σαν τι;

B: Ξέρω γω; Ζήτα της να σου βάλει ένα κιλό τυρί.

Και ο A του απαντά με αφοπλιστική ειλικρίνεια.

A: Αφού τυρί έχω!

Σ. Δ. Σ.

Ο Νίκος Παπαδάκος, όταν παλιότερα είχε ακούσει το ερωτικό τραγούδι «της γυναίκας η καρδιά», δεν είχε καταλάβει το πραγματικό νόημά του. Ιδιαίτερα είχε παρανοήσει το στίχο «λες και είσαι μόνος μέσα κι είναι καμιά δεκαριά». Ο νους του πήγαινε στα κατοχικά χρόνια, τα δύσκολα χρόνια. Και μας εξηγούσε στο καφενείο: «Φανταζόμουν, ρε παιδιά, ότι η γυναίκα ήταν αντιστασιακή κι έκρυβε πολλούς. Άλλους στο υπόγειο, στις ντουλάπες, στις αστράχες, όπου μπορούσε τέλος πάντων, ενώ οι διώκτες των αντιστασιακών νόμιζαν ότι ήταν μέσα στο σπίτι μόνη. Αργότερα το κατάλαβα». Κι εμείς γελάγαμε από καρδιάς. Θεός σωφρέστον.

Δ. Π. Κ.

Ο γνωστός και αγαπητός σε όλους τους παλιούς Ξηροκαμπίτες, με επιτυχημένες επιχειρηματικές δραστηριότητες, Θρασύβουλος Τσιγκουράκος εφέρετο και «ολίγον σφικτός» στις οικονομικές συναλλαγές του. Κάποτε, λοιπόν, αναγκασμένος να τηλεγραφήσει σε έμπορο της Αθήνας για μια φόρτωση αλεύρων, πήγε στο ταχυδρομείο του χωριού μας και συμπλήρωσε το κείμενο στο σχετικό έντυπο τηλεγραφήματος. Όταν το παρέδωσε στον αείμνηστο Μίμη, διευθυντή των τριών Τ.Τ.Τ. (Ταχυδρομείο, Τηλέγραφος, Τηλέφωνα) και άκουσε το κόστος της αποστολής, το έσκισε, πήρε νέο έντυπο και... το συμπλήρωσε λακωνικά με δύο μόνο λέξεις: «Αλευροφορτώσατε - Τσιγκουροθρασύβουλος».

Α. Δ. Β.

Νεαρός αρτοποιός από τα μέρη μας είχε ανοίξει συζήτηση με ευειδή νεαρά περί ποιήσεως. Η κουβέντα έφτασε και στα ποιήματα που ο ίδιος γράφει. Η νεαρά θαύμασε το ταλέντο του και, θέλοντας να τον επαινέσει, του είπε: Εσύ δεν είσαι αρτοποιός, είσαι ποιητής! Κι εκείνος, ετοιμόλογος, της απάντησε: Γι' αυτό φτειάχνω αρτοποιήματα!!

Ε.Δ.Α.

Πένθη

Ντιάνα Τάρταρη – Φραγκή (1949-2011)

Τι να πω για την αδελφή μου; Ο νους μου δεν συντρέχει. Λίγο το χαρτί. Το μελάνι στέρευε. Μεγάλη απώλεια. Απέραντη η θλίψη. Καλύτερα να μιλήσει ένα ποίημά της, να πάρει «στις στροφές του» τη λύπη μας, να τη σηκώσει ψηλά, να τη στροβιλίσει στα σύννεφα, να την κάνει χαρά, χαρά που ζήσαμε μαζί της, που τη γνωρίσαμε, που μας αγάπησε και την αγαπήσαμε. Ένα χαρούμενο

ποίημα διαλέξαμε. Αυτό της ταιριάζει γιατί χαρά και αγάπη προσπαθούσε να δίνει σε όλους.

Γεωργία Θ. Τάρταρη

Χορός

Σ' έχω δει στο χορό να κεντάς
σα μεγάλη κεντήστρα
με τα πόδια σου άστρα, πουλιά
σαν χορεύεις στην πίστα.

Με τις μύτες στις νότες πατάς
και τις πλέκεις δαντέλα
που θα ζήλευε και η πιο ζακουστή
του καιρού μου κοπέλα.

Σ' έχω δει να γελάς, να γλεντάς,
να πετάς στον αέρα,
όταν παίζει τραγούδια γλυκά
του βοσκού η φλογέρα.

Μ' ένα γέλιο καθάριο, αγνό
σα νερό που κυλάει
και μαθήματα δίνει ζωής
τον αέρα μεθάει.

Σ' έχω δει, σ' έχω δει, σ' έχω δει
και ποθώ να σε βλέπω,
η ζωή σου μου δίνει ζωή
και τις πίκρες αντέχω.

Στη μνήμη της Ντιάνας Τάρταρη-Φραγκή αντί στεφάνων και μνημοσύνου προσφέρουν: φίλες από την Αθήνα 100 €, φίλοι από το Λιδορίκι 250 €, ο Σύλλογος Γυναικών Κροκέων για τη συμβολή της στην πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής 100 €. Η οικογένεια και η αδερφή της προσφέρουν: στο Σύλλογο Κυριών Ξηροκαμπίου «Η Αγία Τριάς» 100 €, στο περιοδικό «Η Φάρις» 100 € και στο Λύκειο Ξηροκαμπίου 500 €, τα οποία θα διατεθούν σε πολιτιστικές-ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Πένθη

Ηλίας Π. Ματθαίος (1958-2011)

Ο Ηλίας Ματθαίος έφυγε αναπάντεχα και τραγικά. Έχασε τη ζωή του, πριν σωθούν οι μέρες του, στο ταξί που τον μετέφερε. Συγγενείς, φίλοι και γνωστοί πάγωσαν, όταν χτύπησε η καμπάνα της Αγια-Τριάδας.

Ο Ηλίας Ματθαίος άσκησε με επιτυχία το επάγγελμα του δημοσιογράφου και ανταποκρίθηκε στις επαγγελματικές του υποχρεώσεις όπως το επέβαλλε το ήθος του. Ως άνθρωπος, λεπτότατη έκφραση της πραότητας, είχε ιδεολογικές ευαισθησίες και προσέγγιζε τη ζωή με ρομαντισμό εφήβου.

Διέπραξε όμως το λάθος να υποεκτιμήσει τις δυνατότητες της κυβερνώσας δημοσιογραφίας. Είχε την ατυχία να εργαστεί σε μια εποχή που τείνει στην ακρότατη μορφή του ανταγωνισμού και χαρακτηρίζει ως ενοχλητική την έκφραση της ελευθεροτυπίας. Σε περίοδο ψυχρής εργασιακής ειρήνης, όπου το κύμα της απογοήτευσης ευρύνεται επικίνδυνα, ο Ηλίας Ματθαίος προσπάθησε να περιφρουρήσει τον ιδρώτα του εργαζόμενου ανθρώπου και έπεσε επί των επάλξεων, όταν και η καρδιά του τον πρόδωσε...

Θεόδωρος Σ. Κατσουλάκος

Τα νέα μας

Ξηροκάμπι

Γεννήσεις: Το ζεύγος Παναγιώτης Αποστολάκος του Δημητρίου και Παρασκευή Παρθύμου του Μιχαήλ απέκτησε κορίτσι. Το ζεύγος Πέτρος Σταμάτης του Γεωργίου και Χριστίνα Γιάννακα του Αναστασίου απέκτησε αγόρι. Το ζεύγος Βασίλειος Κονίδης του Σωτηρίου και Ουρανία Θεοδωρακάκη του Παναγιώτη απέκτησε αγόρι. Το ζεύγος Ευάγγελος Λάσκαρης του Παναγιώτη και Βασιλική Ντακογιάννη του Σαράντου απέκτησαν δίδυμα, ένα αγόρι και ένα κορίτσι (Σικάγο).

Γάμοι: Η Αλιόνα Αλεξάντροβα του Βαλεντίν παντρεύτηκε τον Χρήστο Κονίδη του Πέτρου. Η Ντανιέλα Γκάλις του Δημήτρη παντρεύτηκε τον Αχιλλέα Νικολακάκο του Δημητρίου. Η Αλεξάνδρα Αλέστα του

Γεωργίου παντρεύτηκε τον Γεώργιο Λιντζέρη του Ευστρατίου.

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Αναστασία Συκιώτη του Παναγιώτη ετών 91, Ζαχάρω Κονίδη του Εμμανουήλ ετών 53, Δημήτριος Λεονταρίτης του Παναγιώτη ετών 96, Γεώργιος Γιαννάκας του Χρήστου ετών 67, Δημήτριος Αποστολάκος του Παναγιώτη ετών 79, Γεώργιος Καρκαμπάσης του Αποστόλου ετών 90 (Καβάλα), Ευδοκία Παναγάκου του Νικολάου ετών 54, Ντιάνα Φραγκή σύζυγος Αναστασίου ετών 62, Παναγιώτα Παρηγόρη του Ιωάννη ετών 89, Ηλίας Ματθαίος του Παναγιώτη ετών 53, Παναγιώτης Λάσκαρης του Γεωργίου ετών 80, Πέτρος Βατικιώτης του Σωτηρίου ετών 71 (Toronto), Σταυρούλα Σολωμού χήρα Ευστρατίου ετών 95.

Παλιοπαναγιά

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Παναγιώτης Κουμουτσίδης του Δημητρίου ετών 86, Παναγιώτης Ταμπάκης του Γεωργίου ετών 87, Νικόλαος Καλογεράς του Γεωργίου ετών 69, Δημήτριος Νιάτσος του Ιωάννη ετών 81, Κωνσταντίνα Σπυριδάκου του Ηλία ετών 93, Ελένη Τσίτσου χήρα Νικολάου ετών 84.

Ανόγεια

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Παναγιώτης Λαμπράκος του Γεωργίου ετών 89, Βασίλειος Παναγάκος του Δημητρίου ετών 80, Νικόλαος Λαμπράκος του Γεωργίου ετών 88, Αθανασία Μενούτη χήρα Λεωνίδα ετών 88, Παναγιώτης Καστρής του Κωνσταντίνου ετών 80, Γαρυφαλλιά Σταθάκου χήρα

Λεωνίδα ετών 88, Κική Θεοφιλάκου του Χρήστου ετών 88.

Τραπεζοντή

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Κατίνα Κρία χήρα Χρήστου ετών 100, Παναγιώτα Ματαρά του Πολύκαρπου ετών 87.

Λευκόχωμα

Θάνατοι: Απεβίωσε η Βασιλική Περδικούλα χήρα Δημητρίου ετών 93.

Παλιοχώρι

Θάνατοι: Απεβίωσε ο Παναγιώτης (Παναής) Αποστολάκος του Ηλία ετών 93.

Ποταμιά

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος του Γεωργίου ετών 92, Ελένη Κριτσιμηλιού χήρα Ιωάννη ετών 87, Παναγιώτης Παπαδάκος του Κυριάκου ετών 77.

Πολοβίτσα

Θάνατοι: Απεβίωσε ο Πολυζώης Τζανετάκος του Δημητρίου ετών 85.

Λιαντίνα

Θάνατοι: Απεβίωσε η Ευαγγελία Νικολακάκου του Κωνσταντίνου ετών 95.

Γοράνοι

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Γεώργιος Εξαρχάκος του Δημητρίου ετών 50, Ευσταθία Ρηγάκου χήρα Χρήστου ετών 88, Οδυσσέας Δάνος του Ευστρατίου ετών 54.

Άρνα

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Κωνσταντίνος Ραγιαδάκος του Παναγιώτη ετών 75, Βασίλειος Δρογκάρης του Αντωνίου ετών 68.

Κοτσαντίνα

Θάνατοι: Απεβίωσαν οι: Κωνσταντίνος Εξαρχούλιας του Ιωάννη ετών 87, Στυλιανή Μητράκου χήρα Γρηγορίου ετών 79.

Βιβή Ξ. Κωτσιοτοπούλου